
§ 143

Bolagsdialog Västerbottens museum AB

Dnr: RUN 314-2020

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden tackar för informationen och genomförd dialog.

Regionala utvecklingsnämnden överlämnar den information som framkommit i samband med genomförd bolagsdialog till regionstyrelsen. Regionala utvecklingsnämnden föreslår regionstyrelsen att inarbeta instruktioner till regionens hel- och delägda bolag i de anvisningar om uppföljning som upprättas inför år 2021.

Ärendebeskrivning

Regionstyrelsen ansvarar för att ha uppsikt över bolagens verksamhet, så kallad uppsiktsplikt. I enlighet med det reviderade reglementet för regionala utvecklingsnämnden, ska nämnden bistå regionstyrelsen i ärendeberedningen av styrelsens övergripande samt förstärkta uppsiktsplikt över bolag.

Uppdraget innefattar att följa upp om bolagen bedriver sin verksamhet i enlighet med uppdraget, övervaka att målen för verksamheten uppnås samt att ha en fortlöpande uppsikt av bolagens verksamhet och ekonomi. Den interna kontrollen följs upp för att säkerställa att verksamheten är ändamålsenlig och kostnadseffektiv samt att det finns system och rutiner och att de fungerar på avsett vis.

Som ett led i uppsiktsplikten kallas huvudparten av Region Västerbottens hel- och delägda bolag till den regionala utvecklingsnämndens sammanträden under hösten 2020 för dialog. Bolagsdialogerna genomförs vid detta sammanträde samt vid regionala utvecklingsnämndens sammanträde den 2 december.

Dialogen utgår ifrån ägardirektiven och omfattar uppfyllelse av uppdrag och mål, visioner och utmaningar, väsentliga risker och frågor av större vikt.

Skriftlig dokumentation har begärts in som underlag för dialogen:

- Årsredovisning
- Verksamhetsplan inklusive finansiella mål
- Internkontrollplan för innevarande år
- Internkontrollplan för kommande år
- Rapport internkontrolluppföljning föregående år
- Intyg/protokoll som visar på att bolagets styrelse prövat och intygar att den verksamhet som bedrivits inom bolaget, har bedrivits i enlighet med fastställt kommunalt ändamål och inom ramen för de kommunala befogenheterna
- Om förändring skett i bolagsuppgifter- utdrag från Bolagsverket

Av lekmanrevisionens granskningsrapport framgår att en särskild granskning genomförts under året om museets bolagsordning, som överlämnats till bolagets styrelse. I lekmanrevisionens granskningsrapport framgår vidare att man bedömt att Västerbottens

museum AB inte iakttagit likställighetsprincipen fullt ut, då bolaget antagit ett principbeslut om att alla som hyr lokalen Helena Elisabeth måste använda sig av Svenska Kyrkans ritualer under hyrestiden.

En kvalitativ översyn av styrande dokument för de kulturbolag där Region Västerbotten har en ägarandel har inletts.

Beslutsunderlag

Ägardirektiv, bolagsordning och aktieägaravtal Västerbottens museum AB
Samlingsdokument Västerbottens museum AB
Lekmannarevisionens granskningsrapport för år 2019
Regionala utvecklingsnämndens arbetsutskott 2020-09-30 § 146
Presentation Västerbottens museum AB 2020-10-08

Regionala utvecklingsnämndens behandling av ärendet

Vid sammanträdet informerar Västerbottens museum AB om bolagets verksamhet med utgångspunkt i fastställda ägardirektiv.
Presentation biläggs protokollet.

Vid dialogen ställs uppföljande frågor om hur bolaget har förhållit sig till de rekommendationer som lekmannarevisionen lämnat bolagets styrelse.

Beslutsexpediering

Regionstyrelsen (regionstyrelsen@regionvasterbotten.se)
Jan Öström, ekonomidirektör
Carl-Axel Persson, regionjurist

Sammanträdesdatum	Torsdagen den 8 oktober 2020
Sammanträdestid	Kl. 10:30-16:45. Sammanträdet ajourneras kl 11:30-11:50, samt kl 12:15-13:00. Upprop förrättas vid sammanträdet återupptagande. Sammanträdet ajourneras kl 14:00-14:10. Sammanträdet avslutas kl 16:45.
Sammanträdesplats	Digitalt/Kommunstyrelsens sammanträdesrum (KS-rummet), stadshuset Umeå kommun, Skolgatan 31 A, Umeå
Beslutande	Enligt närvarolista sidan 2-3
Övriga närvarande	Enligt närvarolista sidan 3
Paragrafer	§§ 125-177
Underskrifter	Genom digital signering
Sekreterare	Katrine Andersson
Ordförande	Rickard Carstedt (S)
Justerare	Åsa Ågren Wikström (M)

BEVIS OM ANSLAG

Justering har tillkännagivits genom anslag på Region Västerbottens anslagstavla.

Organ	Regionala utvecklingsnämnden
Sammanträdesdatum	2020-10-08
Anslagsdatum	Protokollet anslås senast två dagar efter justering
Datum då anslaget tas ner	Anslag tas ner tre veckor efter anslagsdatum
Förvaringsplats för protokollet	Region Västerbotten, Regionala utvecklingsförvaltningens kansli, Umeå

Närvarolista

Namn	Parti	N ä r v a r o	Reservation				Anteckningar/ Tjänstgörande Ersättare
			§	§	§	§	
			§ 127	§ 130	§ 134	§ 162	
Ledamöter (13)							
Rickard Carstedt	S	1					Ordförande
Åsa Ågren Wikström	M	1	§ 127	§ 130	§ 134	§ 162	Vice ordf, justerare. Via videolänk
Ylva Hedqvist Hedlund	V	-					2 vice ordf. Tjänstgörande ersättare Kjell Öjeryd
Marita Fransson	S	1					Via videolänk
Lars Lilja	S	1					
Nina Björby	S	1					Via videolänk
Jamal Mouneimne	S	1					Via videolänk. Anmäler jäv § 131
Ahmed Hersi	V	1					Via videolänk, till och med § 138.
Anna-Karin Nilsson	M	1	§ 127	§ 130	§ 134	§ 162	Via videolänk
Carina Sundbom	C	1	§ 127	§ 130	§ 134	§ 162	Via videolänk. Anmäler jäv § 170.
Nicke Grahn	L	1	§ 127	§ 130	§ 134		Via videolänk
Veronica Kerr	KD	1	§ 127	§ 130	§ 134	§ 162	Via videolänk
Zacharias Tjäder	MP	1					
Ersättare (13)							
Karin Lundström	S	-					
Mahmoud Al-Turk	S	1					Via videolänk. Tjänstgör för Ahmed Hersi (V) från § 139-177.
Maja Lundström	S	-					
Olov Nilsson	S	-					
Charlotte Lundqvist	S	1					Via videolänk
Kjell Öjeryd	V	1					Tjänstgör för Ylva Hedqvist Hedlund (V). Via videolänk
Andreas Löwenhök	M	-					
Ulf Eriksson	C	1					Via videolänk
Olle Edblom	C	1					Via videolänk
Cecilia Festin Stenlund	L	1					Via videolänk
Hans-Inge Smetana	KD	-					
Mattias Larsson	C	1					Via videolänk
Christer Rönnlund	M	-					

Övriga närvarande
Anna Pettersson, regiondirektör
Rachel Nygren, stabschef, §§ 125-140, §§ 142-177
Katrine Andersson, nämndsekreterare/utredare
Mona-Lisa Fjellström, nämndsekreterare/utredare
Lena Nordling, ekonomiansvarig
Terese Bergbom, strateg projektutveckling, §§ 125-138
Barbro Granberg, controller, § 131 – via videolänk
Katarina Molin, enhetschef Företag- och projektfinansiering, §§ 125-160
Thomas Hartman, §§ 125-132, via videolänk
Mårten Edberg, strateg infrastruktur, §§ 125-138, 175
Jonas Lundström, enhetschef Näringsliv- och samhällsbyggnad, §§ 125-138, §§ 164-177 via videolänk
Jan Öström, ekonomidirektör, §§ 139-140
Carina Nylander, budgetchef, §§ 139-140
Kent Ehliasson, regiondirektör, §§ 141-144, via videolänk
Erik Mikael Karlsson, VD Norrlandsoperan AB, § 141
Gunilla H Sjöström, HR-chef, vice VD Norrlandsoperan AB, § 141
Katarina Zingmark, ekonomiansvarig/controller Norrlandsoperan AB, § 141
Eva Andersson, ordförande Norrlandsoperan AB, § 141, via videolänk
Ingela Edholm Forsberg, VD Skogsmuseet i Lycksele AB, § 142, via videolänk
Kerstin Olla Grahn, ordförande Skogsmuseet i Lycksele AB, § 142, via videolänk
Ulrica Grubbström, VD Västerbottens museum AB, § 143
Anders Lidström, ordförande Västerbottens museum AB, § 143, via videolänk
Fabian Arnheim, VD Skellefteå museum AB, § 144, via videolänk
Marie Bergslycka, ordförande Skellefteå museum AB, § 144, via videolänk
Madeleine Holmgren, ekonomichef, Skellefteå museum AB, § 144, via videolänk
Ingela Lidström, VD Partnerinvest Övre Norrland AB, § 145, via videolänk
Tobias Thomson, strateg utbildning- och kompetensförsörjning – via videolänk, §§ 146-147
Max Englund, strateg projektfinansiering, via videolänk
Isak Lundholm, strateg projektutveckling, via videolänk
Martin Lundberg, strateg projektfinansiering, via videolänk
Terese Burström, strateg projektfinansiering, via videolänk
Kerstin Hamre, strateg kulturverksamhet, §§ 161-162, via videolänk
Joakim Sandberg, regionkulturchef, §§ 161-162, via telefon
Helena Björnwall Åström, regionbibliotekschef, § 163
Karolina Filipsson, strateg kollektivtrafik, §§ 162-167, via videolänk
Carl-Axel Persson, regionjurist, § 170

Signatursida

Detta dokument har elektroniskt undertecknats av följande undertecknare:

Namn	KATRINE ANDERSSON
Titel, Organisation	Sekreterare, Regionala utvecklingsnämnden
Datum & Tid	2020-10-09 19:16:48 +02:00
Identifikationstyp	Svensk e-legitimation
Identifikations-id	_08953c9e32e3e816e796ff2b84c4a8f104

Namn	ÅSA ÅGREN WIKSTRÖM
Titel, Organisation	Justerare, Regionala utvecklingsnämnden
Datum & Tid	2020-10-09 19:26:01 +02:00
Identifikationstyp	Svensk e-legitimation
Identifikations-id	_080e2eb2f65e7f82f6d7e5a41c09691d9f

Namn	RICHARD CARSTEDT
Titel, Organisation	Ordförande, Regionala utvecklingsnämnden
Datum & Tid	2020-10-10 10:15:40 +02:00
Identifikationstyp	Svensk e-legitimation
Identifikations-id	_083da3ae49bd657e547187e6ad650d37d9

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2020-10-10 10:15:47 +02:00
Ref: 956136
www.comfact.se

[Validera dokumentet](#) | [Användarvillkor](#)

Konsortialavtal

Mellan Region Västerbotten och Umeå kommun i egenskap av ägare till Västerbottens museum Aktiebolag har följande samarbetsavtal träffats.

Detta avtal grundar inte någon rätt för aktiebolaget att ställa ekonomiska eller andra anspråk på ägarna.

1 Överenskommelse om årlig översyn och bedömning av bolaget

Parterna ska så snart anledning finns eller annars årligen under april respektive kalenderår efter överläggningar med varandra ha gjort en översyn samt analys och bedömning av bolaget och dess ekonomi samt ge erforderliga ägardirektiv.

Vid beslut om ekonomiska tillskott ska fördelningsgrunden mellan ägarna motsvara ägarandelen i bolaget (för närvarande 40 procent för Region Västerbotten och 60 procent för kommunen).

2 Likviditet

Umeå kommun svarar för att bolaget för sin likviditet kan disponera eget underkonto i kommunens koncernkontosystem. Parterna ska godkänna likviditetsram och eventuella andra krediter bolaget avser uppta. Under förutsättning att ingen annan överenskommelse träffas ska borgensåtagande motsvara respektive ägares andel i bolaget.

3 Överlåtelse av aktier

Part äger inte rätt att överlåta sina aktier i bolaget utan godkännande av den andra parten.

4 Avveckling

Om avtalet mellan huvudmännen inte förlängs eller avveckling av annat skäl bör ske förbinder sig aktieägarna att gemensamt besluta om avveckling av bolagets verksamhet under ordnade former och enligt aktiebolagslagens regler.

5 Avtalstid

Detta avtal gäller tills vidare med ett års uppsägning.

6 Giltighet

Detta avtal är giltigt under förutsättning att det godkänns i region- respektive kommunfullmäktige.

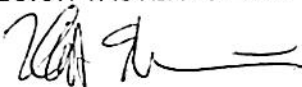
Avtalet har upprättats i två exemplar av vilka parterna tagit var sitt.

Umeå 2019-06- 14

Umeå 2019-

REGION VÄSTERBOTTEN

UMEÅ KOMMUN

Kent Ehliasson
Regiondirektör

Bolagsordning

1 Bolagets firma

Bolagets firma är Västerbottens museum Aktiebolag.

2 Styrelsens säte

Styrelsen ska ha sitt säte i Umeå kommun, Västerbottens län.

3 Föremålet för bolagets verksamhet

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att förvalta och vårda bolagets fastigheter, markområden och byggnader. Bolaget ska bedriva museiverksamhet bl.a. genom att förvalta och vårda de byggnader och samlingar som ägs av Stiftelsen Västerbottens museums samlingar och hålla dem tillgängliga för allmänheten.

4 Ändamålet med bolagets verksamhet

Ändamålet med bolagets verksamhet är att såsom driftsansvarig för läns museiverksamheten bedriva och främja kulturmiljövård och museal verksamhet inom regionen liksom annan därmed förenlig och närstående kulturell verksamhet.

5 Kommun- och regionfullmäktiges ställningstagande

Innan beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas, ska kommunfullmäktige i Umeå kommun och regionfullmäktige i Region Västerbotten beredas tillfälle att ta ställning.

6 Aktiekapitalet

Bolagets aktiekapital ska utgöra lägst 200.000 kronor och högst 800.000 kronor.

7 Antal aktier

I bolaget ska finnas lägst 200 aktier och högst 800 aktier.

8 Styrelse

Styrelsen ska bestå av sex ledamöter och lika många ersättare.

Styrelsen utses av kommunfullmäktige i Umeå kommun och regionfullmäktige i Region Västerbotten för tiden från årsstämman som följer närmast efter det val till kommun- och regionfullmäktige förrättats intill slutet av årsstämman som följer närmast efter nästa val till kommun- och regionfullmäktige.

Umeå kommun utser tre ledamöter och tre ersättare. Regionförbundet Västerbottens län utser tre ledamöter och tre ersättare, varav en ledamot och en ersättare ska vara nominerad av Västerbottens läns hembygdsförbund. Ordförande utses av kommunfullmäktige och vice ordförande av regionfullmäktige.

9 Revisorer

För granskning av bolagets årsredovisning jämte räkenskaper samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning utses av bolagsstämman en revisor och en revisorsersättare.

10 Lekmannarevisorer

För samma mandatperiod som gäller för bolagets styrelse ska kommunfullmäktige i Umeå kommun, som majoritetsägare, utse en lekmannarevisor med ersättare. Full insyn ska garanteras övriga delägare.

Lekmannarevisionen ska uppfylla kraven på god revisionssed i kommunal förvaltning och sakkunnig yrkesrevisor ska nyttjas.

Bolaget ska finansiera lekmannarevisorns granskning.

11 Kallelse till årsstämma/bolagsstämma

Kallelse till årsstämman/bolagsstämman ska skickas till aktieägarna tidigast fyra veckor och senast två veckor före stämman.

12 Årsstämma

Årsstämma ska hållas inom sex månader efter räkenskapsårets utgång. Årsstämman ska hållas i Umeå kommun.

13 Ärenden på årsstämman

På årsstämman ska följande ärenden förekomma till behandling:

1. Stämmans öppnande
2. Val av ordförande och sekreterare vid stämman
3. Upprättande och godkännande av röstlängd
4. Val av en eller flera justerare
5. Prövning av om stämman blivit behörigen sammankallad
6. Godkännande av dagordning
7. Framläggande av årsredovisning, förvaltningsberättelse och i förekommande fall koncernredovisning
8. Framläggande av revisionsberättelse, lekmannarevisorernas granskningsrapport och i förekommande fall koncernrevisionsberättelse
9. Beslut om;
 - a) Fastställande av resultaträkning och balansräkning och i förekommande fall koncernresultaträkning och koncernbalansräkning
 - b) Disposition beträffande bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen
 - c) Ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och verkställande direktören
10. Val av revisor och ersättare
11. Fastställande av arvoden åt styrelsen och revisorerna
12. Annat ärende som ankommer på stämman enligt aktiebolagslagen eller bolagsordningen

14 Röst rätt

Vid bolagsstämman får varje röstberättigad rösta för fulla antalet av denne ägda och företrädde aktier utan begränsning i röstetalet.

15 Bolagsstämmans kompetens

Beslut i följande frågor ska alltid fattas av bolagsstämman;

- Ram för upptagande av krediter
- Förändring av aktiekapitalets storlek
- Bildande, förvärv eller försäljning av bolag
- Förvärv eller försäljning av fast egendom
- Borgensåtaganden
- Ändring av bolagsordning
- Fastställande av ägardirektiv som beslutats av kommunfullmäktige i Umeå kommun och regionfullmäktige i Västerbottens län

16 Räkenskapsår

Bolagets räkenskapsår ska vara kalenderår.

17 Firmatecknare

Styrelsen får inte bemyndiga annan än styrelseledamot eller VD att teckna bolagets firma.

18 Hembud

Har aktie övergått till person som inte förut är aktieägare i bolaget, ska aktien genom skriftlig anmälan till bolagets styrelse utan dröjsmål hembjudas aktieägarna till inlösen. Åtkomsten av aktien ska därvid styrkas samt, där äganderätten har övergått genom köp, uppgift lämnas om köpesumman.

När aktien på det sättet har hembjudits, ska styrelsen genast skriftligen underrätta bolagets aktieägare med anmodan till den som önskar utnyttja lösningsrätten, att skriftligen anmäla sig hos styrelsen inom två månader räknat från anmälan hos styrelsen om akties övergång. Anmäler sig flera lösningsberättigade, ska företrädesrätten dem emellan bestämmas genom lottning, dock att där flera aktier har hembjudits, aktierna först så långt det kan ske fördelas lika mellan dem som vill lösa.

För aktie som hembjudits på detta sätt ska erläggas lösen:

- a) När äganderätten har övergått genom köp, den därvid betingade köpeskillingen, och
- b) När äganderätten har övergått på annat sätt och man inte kommer överens om löseskillingens storlek, det belopp som aktien värderas till av skiljemän utsedda enligt den vid varje tidpunkt gällande lagen om skiljemän.

Har aktie övergått genom köp och förmår inte den nya ägaren att styrka köpeskillingens storlek, ska lösenbeloppet bestämmas på samma sätt som enligt punkt b).

Om inte någon anmäler sig inom den stadgade tiden och förklarar sig vilja lösa hembjuden aktie, eller om priset för lösen av aktie har fastställts, men aktien inte inlösts inom 20 dagar därefter, har den som gjort hembudet rätt att få bli registrerad för aktien.

19 Kommun- och regionstyrelsens insyn

Kommunstyrelsen i Umeå kommun samt regionstyrelsen i Västerbottens län äger ta del av bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet.

Kommunstyrelsen utövar vidare tillsyn i egenskap av arkivmyndighet.

20 Likvidation

Skulle bolaget likvideras ska dess behållna tillgångar tillfalla Umeå kommun och Region Västerbotten i proportion till dess ägarandel.

21 Ändring av bolagsordning

Denna bolagsordning får inte ändras utan godkännande av kommunfullmäktige i Umeå kommun och regionfullmäktige i Västerbottens län.

Västerbottens museum AB. Ägardirektiv från och med ordinarie årsstämma år 2019

Gemensamma ägardirektiv för Umeå kommun genom Umeå Kommunföretag AB (UKF) och Region Västerbotten avseende Västerbottens museum AB.

Umeå kommun genom UKF och Region Västerbotten har fattat beslut om gemensamma ägardirektiv för Västerbottens museum AB.

Bakgrund, syfte och strategi

Västerbottens museum AB ägs till 60 procent av Umeå kommun genom UKF och 40 procent av Region Västerbotten.

Västerbottens museum AB har ansvar för kulturmiljöverksamheten i hela Västerbottens län och för att bevara, dokumentera, utforska, vårda och levandegöra regionens kulturarv, konst och konsthantverk. Sune Jonsson Centrum för Dokumentärfotografi är från och med år 2014 en del av Västerbottens museum AB. Tillsammans med ägarna och andra aktörer ska bolaget aktivt medverka till regionens marknadsföring och tillväxt. En ökad internationalisering av verksamheten ska beaktas.

Verksamheten ska präglas av hög kunskap och kvalitet, mångfald, jämställdhet, attraktionskraft och tillgänglighet samt en god balans mellan historia, nutid och framtid. Västerbottens museum AB ska verka för att regionens kulturarv brukas av en bred allmänhet genom ökad delaktighet.

Konsortialavtal och bolagsordning

Mellan Umeå kommun genom UKF och Region Västerbotten finns ett konsortialavtal som reglerar samverkansformer och ekonomiska relationer mellan parterna.

Utöver konsortialavtalet finns en bolagsordning som reglerar verksamheten i bolaget och styrelsens sammansättning samt aktiekapitalets storlek.

Ägardirektiven

De ägardirektiv som Umeå kommun genom UKF och Region Västerbotten enats om gäller från och med årsstämman 2019 och tills vidare. Årlig översyn av ägardirektiven görs för eventuell revidering. Syftet med ägardirektiven är att tydliggöra kommunens och regionens ambitioner med verksamheten. Det ankommer på bolagets styrelse och verkställande direktör att följa utfärdade direktiv.

Fullmäktiges ställningstagande

Det åligger aktiebolaget att bereda kommun- och regionfullmäktige tillfälle att ta ställning innan beslut fattas som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt, bland annat;

- a) Förändring av aktiekapitalets storlek
- b) Bildande, förvärv eller försäljning av dotterbolag
- c) Förvärv eller försäljning av fast egendom
- d) Borgensåtaganden
- e) Ändring av bolagsordning

Uppdraget

- Västerbottens museum AB ska utveckla, förnya, öka tillgängligheten och levandegöra länets kulturarv, konst och konsthantverk.
- Västerbottens museum AB ska genom Sune Jonsson Centrum för Dokumentärfotografi verka för att utvecklas till ett museum av internationellt intresse.
- Västerbottens museum AB ska utveckla museet som besöksmål i samarbete med andra kulturaktörer och näringsliv.
- Västerbottens museum AB ska stärka dialog och samverkan mellan de regionala kulturkonsulenterna, kommunerna, civilsamhället och folkbildningen, utveckla forskningssamarbetet med akademien samt samverka med andra organisationer och institutioner på såväl regionalt, nationellt som internationell nivå.

Målgrupp

- Barn och unga är en prioriterad målgrupp.

Särskilda perspektiv

- Västerbottens museum AB ska genom sin verksamhet främja möten mellan olika kulturer och världar samt återspegla mångfalden i regionens historia, nutid och framtid.
- Västerbottens museum AB ska i alla delar av sin verksamhet arbeta för mångfald, jämställdhet och tillgänglighet.

Rapportering och uppföljning

Bolaget ska årligen och löpande rapportera till ägarna hur verksamheten utvecklas och om ändamålet med verksamheten uppfyllts samt hur internkontrollen säkrats.

Bolaget översänder följande handlingar till ägarna:

- Protokoll från årsstämma
- Protokoll från styrelsesammanträde
- Verksamhetsplan/rambudget/internkontrollplan för påföljande år enligt ägarnas anvisningar
- Bolagets årsredovisning
- Revisionsberättelse
- Rapportering under löpande år enligt ägarnas anvisningar

Dessutom ges information i samband med ägarsamråd och även vid särskilda dialog- och utvecklingsmöten under verksamhetsåret.

Verksamhetsuppföljning

Uppföljning av Västerbottens museum ABs uppdrag, målgruppsarbete och de särskilda perspektiven ska ske i samband med årsrapportering.

Riktlinjer för finansiell verksamhet

Det åligger aktiebolaget att följa de av Umeå kommunfullmäktige antagna riktlinjer för kommunkoncernens finansiella verksamhet.

Ekonomi

Västerbottens museum AB ska aktivt sträva efter att finna nya finansieringslösningar som komplement till ägartillskotten. Kommunalrättsliga principer ska beaktas.

Samtliga kostnader för revision i bolaget ska belasta bolaget. Uppdrag som läggs i samband med revision ska ske efter samråd med bolaget.

Arvoden

Arvoden till styrelsen fastställs på årsstämma.

Arkivskyldighet

Kommunstyrelsen är arkivmyndighet och har tillsyn över att bolaget fullgör sina skyldigheter enligt arkivlagen (SFS 1990:782).

Samlingsdokument: Underlag inför bolagsdialog med Västerbottens museum AB
(ägs till 40 % av Region Västerbotten)
Checklista för Region Västerbotten

Dokument som efterfrågats	Bifogas som bilaga (markeras med kryss)	Ej fastställd ännu/ Kommentar om avvikelse
Årsredovisning	X	
Verksamhetsplan inklusive finansiella mål	X	Se VBM Mål och vision 2020-2030
Internkontrollplan för innevarande år	X	
Rapport för internkontrolluppföljning föregående år	-	Kommer att behandlas 2020-11-17.
Internkontrollplan för kommande år	-	Kommer att fastställas 2020-11-17.
Intyg/protokoll eller motsvarande, där det framgår att styrelsen har prövat och intygar att den verksamhet som bedrivits inom bolaget under den period som rapporten avser har bedrivits i enlighet med fastställt kommunalt ändamål och inom ramen för de kommunala befogenheterna i bolagsordning	-	Prövas 2020-09-15.
OM förändring skett i bolagsuppgifter – utdrag från Bolagsverket	Inga förändringar har skedd	
Redogörelse/protokoll eller motsvarande för hur styrelsen utvärderat sitt arbete under året		Prövas 2020-12-14.

Sammanfattning

I årsredovisning för 2019 redogör för museets uppdrag enligt ägardirektiv och bolagsordning. I början av 2019 genomfördes en omorganisation där antalet avdelningar minskat från sex till fem, och där administrativa funktioner reviderats. Under året har även en ny form för verksamhetsplanering införts, och en ny mål- och visionsplan för museets verksamhet perioden 2020-2023 har tagits fram. I årsredovisningen framhålls att bolaget i allt större utsträckning blir

beroende av ökade intäkter från de affärsdrivande verksamheterna för att kunna upprätthålla kärnverksamheten och utföra sitt uppdrag, en situation som delas av andra läns museer mot bakgrund av uppräknade av statliga anslag. Efter positivt besked från ägarna om medel till underhåll och restaurering av de kulturhistoriska byggnaderna, genomfördes det andra renoveringsåret av tre planerade.

I bilaga Västerbottens museum AB delårsb 2020 redogör bolaget för väsentliga händelser under 2020 så här långt. Covid-19 pandemin har medfört stor påverkan på museets verksamhet. Den 17 mars stängde museet all programverksamhet, och från och med den 4 april till och med den 18 augusti stängde museet för besökare helt. Viss verksamhet har kunnat genomföras, bland annat har det tredje och sista året av renoveringen av de kulturhistoriska byggnaderna på Gammlia pågått oavbrutet under perioden. Ett omfattande samlingsarbete till följd av renoveringen samt tidigare stora samlingar som tillförts museet de senaste åren har också kunnat fortsätta, det arkeologiska fältarbetet likaså. Osäkerheten inför framtiden är dock stor.

Internkontroll

Internkontrollplan för år 2020 har fastställts. Kontrollområden, med ansvarig, uppföljningsfrekvens, metod, riskbedömning och former för rapportering framgår.

Styrelsens utvärdering av sitt arbete kommer att prövas 2020-12-14.

Bolag:
Västerbottens museum AB
VD: Ulrica Grubbström

Datum: 2020-09-07

Instruktioner till de uppgifter som efterfrågas vid uppföljningen finner ni i kommentarer till respektive cell/kolumn. För muspekaren över cellen, så fälls ett kommentarsfält med kompletterande information ned.

OBSERVERA ATT vi vill att ni anger förändring av målluppfyllelse sedan förra rapporteringstillfället med färg och pil (kolumn D och E). Vi vill även att ni kort motiverar den bedömning som görs i kolumn D. Skriv in kommentarerna i kolumn D.

I bilaga till denna uppföljning, finner ni även stödmaterial framtaget av SKL (Sveriges Kommuner och Landsting) som kan användas vid framtagande/förändring av målformulering, framtagande av resultatmått och indikatorer, reflektera över resultat- och målluppföljning, mm.

Några av de faktorer som lyfts fram kan kortfattat beskrivas:

- Målstyrningens grundläggande idé på övergripande nivå är **begränsning**, syftet är att lyfta fokus på det viktigaste i verksamheten, inte att göra allt samtidigt.
- Resultatindikatorer som kopplas till målen bör vara stabila, byggas på fakta samt kunna följas över tid
- Det är önskvärt att mål formuleras med rimlig och tydlig ambitionsnivå
- En effektiv mål- och resultatstyrning arbetar både med långsiktiga och kortsiktiga mål samtidigt
- Analys av mål och resultat där alla medarbetare involveras är viktig för verksamhetsutveckling
- Utveckling är sällan jämn, eller konstant över tid. Ibland går det upp, ibland går det ner. Men analys av utvecklingen i relation till mål, indikatorer, resultatmått och förutsättningar är en viktig del av resultatstyrningsmodellen.

Avsnitt 1. Måluppfyllelse				
Använd en rad per mål här nedan. Behövs ytterligare rader? Lägg till ytterligare rader genom att flytta markören till siffran på raden längst ut till vänster på raden; högerklicka och välj infoga ny rad.				
A.	B.	C.	D.	E.
Särskilda perspektiv som definierats i ägardirektiv för bolaget	Mål i bolagets verksamhetsplan som relaterar till särskilda perspektiv	Resultatmått och indikatorer som används för att mäta måluppfyllelse	Ange i vilken utsträckning som särskilda perspektiv uppnås i verksamheten Motivera kortfattat färgangivelse.	Förändring sedan uppföljning vid årsredovisning - ange pil
				↑ ↓ →
Västerbottens museum AB ska genom sin verksamhet främja möten mellan olika kulturer och världar samt återspegla mångfalden i regionens historia, nutid och framtid	Avsluta och ta till vara metoder som utvecklats inom ramen för projektet Mångfald, Minoritet, kulturhistoria (MMK)	Fortsatt dokumentation	Fortsättningen på de inom projektet genomförda dokumentationerna har under året stannat av pga coronapandemin. Dock inledde museet under våren ett samarbete som ska bli en uppföljare till bok om resandefolkets historia.	→

	Ny vandringsutställning	utställningen Prioritet: Minoritet som visades på museet under projektiden har nu omformats till vandringsutställning. Utställningen kommer under 2020 att visas i Malå, Åsele och Dorotea. Till utställningen medföljer museipedagogiskt material kring de nationella minoriteterna som riktar sig till grundskolan	↑
	Minst en aktivitet årligen planerad och genomförd tillsammans med de fem nationella minoriteterna	Under tidig vår kunde planerade arrangemang genomföras såsom Förintelsens minnesdag, Sverigefinnarnas dag, program under samiska veckan samt samiskt referensgruppsmöte. Sedan kom coronapandemin som medförde att internationella Romadagen genomfördes digitalt samt att tornedalingarnas dag flyttades till oktober samt en judisk kulturhelg planeras till november	→

	Repatriera, återföra, mänskliga kvarlevor till ursprunglig plats	Repatrering i Tärna hösten 2020	Efter fjolårets uppmärksammade repatriering av mänskliga kvarlevor till Gammlplatsen i Lycksele planeras en mindre omfattande repatriering av några kvarlevor tidigare placerade vid Umeå universitet. dessa ska åter tgenom museets försorg till Tärna den 20 september. planeringen har gått bra och repatrieringen kommer att kunna genomföras enligt plan	↑
Västerbottens museum AB ska i alla delar av sin verksamhet arbeta för mångfald, jämställdhet och tillgänglighet	Mångfald i museets publika utbud	utställningar med tillhörande programverksamhet	mångfalden i museets utställningar ska bestå i att blanda olika genrer, rikta oss till olika målgrupper samt anpassa programverksamheten till olika målgrupper. Coronapandemin har tyvärr resulterat i att programverksamhet i de tidigt på året öppnade utställningarna ställdes in fr o m 17 mars samt att museet hållit stängt för besökare 4 april till 18 augusti. Planerade utställningar har ställts in och de nu öppnade utställningarna fokuserar vi på målgruppen barn.	↓

	verkställa målen i museets Jämställhetsplan	Uppföljning 4 ggr per år	m a a coronapandemin har få interna möten hållits under det att museet hållit stängt, därav ingen uppföljning hittills i år. Dock har sedan tidigare uppföljning av jämställda arbetsförhållanden gjorts samt att plan mot Kränkande särbehandling tagits fram. Dock kvarstår det långsiktiga arbetet att öka jämställdheten mellan antalet anställda kvinnor och män vid museet	↓
	Verkställa målen i planen för tillgänglighet, fastställd 2019.	betoningen i den nya planen gäller främst flerspråkig information, lättläst samt ökad tillgänglighet till friluftsmuseets byggnader.	Målen har inte verkställts än detta till största delen beroende på coronapandemin. Ansökan om medel för tillgänglighetsanpassningar på friluftsmuseet har inte genomförts, inte heller ansökningar om finansiering för söröksatsningar	↓
I ägardirektiv förtydligas nedan angivna uppdrag:	Mål i bolagets verksamhetsplan som relaterar till uppdrag i ägardirektiv - ange både verksamhetsmål och finansiella mål	Resultatmått och indikatorer som används för att mäta måluppfyllelse	Ange i vilken utsträckning som målet uppfylls. Motivera kortfattat färgangivelse utifrån vad som anges i kolumn C.	Förändring sedan uppföljning vid årsredovisning - ange pil

1.1 Västerbottens museum AB ska utveckla, förnya, levandegöra och öka tillgängligheten till länets kulturarv, konst och konsthantverk.	Förnyad kunskap om länets förhistoria	Resultat från arkeologisk undersökning och utgrävning vid Västra länken i Umeå	Det arkeologiska arbetet vid Västra länken avslutades 2019. Resultat från den fleråriga undersökningen har visat nya rön som förändrar historieskrivningen om Sveriges förhistoria. Rapporter har sammanställts. Kvarstår att tillgängliggöra resultaten för allmänheten vilket försenats ytterligare till följd av coronapandemin	→
--	--	---	---	----------

Nya publika arkiv för främst pappershandlingar och foto	Ökad tillgänglighet till museets och arkivens samlingar. Finansiering klar vid utgången av 2019. därefter påbörja byggnation.	Dialog med ägarna påbörjad i samband med ägarsamråd och budgetäskande för 2018, 2019 och 2020. Bidrag för en mindre förstudie om arkivsamverkan beviljades under våren 2019 från Region Västerbotten med medfinansiering från museet och två arkiv. En rapport samt illustrationer togs fram under 2019 som visar arkivens behov och förslag på lösningar. I december 2019 beviljades ytterligare 200 Tkr från Region Västerbotten för fortsatt arbete samt att det glädjande nog beviljades drygt 2 mkr från Postkodlotteriet för arkivsamverkan där museet och Folkrörelsearkivet ska arbeta tillsammans under en tvåårsperiod. Arbetet med att förfin detaljerna och ta fram mer exakta ekonomiska kalkyler kvarstår. Samverkan med andra arkiv tar åter fart under hösten 2020. Samverkan och vidare	→
--	--	---	----------

	Ökad tillgänglighet till museets konstsamlingar	Nya metoder för att nå ut med konst till barn och unga samt ökad tillgänglighet till museets konstsamlingar	En konstupställning med alster från museets egna samlingar i syfte att användas som pedagogisk utgångspunkt i samtal och berättande för barn och unga tigs fram under 2019. Dock har inga visningar eller program arrangerats under museets stängda tid. stängningne har dock medfört att konstantikvarien kunnat arbeta med registrering av konst i museets databas, vilket i förlängningen kommer att öka tillgängligheten till konstsamlingen digitalt. Kvarstår att förbättra möjligheterna att visa mer av museets samlingar i utställningar och visningar i konstarkivet.	↓ ↑
	kommunikation i högre grad via sociala medier i syfte att nå fler målgrupper	fler antal aktiva/följare i museets sociala kanaler	Under tiden museet varit stängt har aktiviteten och interaktiviteten via sociala medier och museets webb ökat väsentligt. Museet har fler följare och mer av museets verksamhet läggs numera ut digitalt. Kvarstår att skriva en policy för museets arbete med sociala medier.	↑
1.2 Västerbottens museum AB ska genom Sune Jonsson Centrum för Dokumentärfotografi verka för att utvecklas till ett museum av internationellt intresse.	Sune Jonsson Center för Dokumentärfotografi av internationellt intresse	Internationellt erkännade	Inte möjligt att genomföra utan ökade anslag. Detta har museet äskat om sedan 2013	→

Utställningar med varierade teman i syfte att nå olika målgrupper	Utställningsutbud utifrån tre parametrar; Jämsköldhet, barn och unga samt spridning i geografi	I februari öppnade utställningen Människans natur, med sju medverkande fotografer. Tyvärr hann inte utställningen stå länge innan museet stängde. "visningar" i utställningen har ersatts av att de medverkande presenterat sina verk i korta filmer på VBM play. Inga riktade visningar till olika målgrupper således. Kommande utställning till hösten öppnas utan vernissage.	↓
Nationellt/ internationellt fotoresidens	Årligt återkommande med första år 2018	Det första residenset genomfördes 2018 med gott resultat. Därför utlystes under våren 2019 det andra residenset, som i sin tur blev lyckat. Nu har ett tredje residens utlysts och tilldelats de två filmarna Klara Björk och Jyoti Mistry som påbörjar sitt arbete under hösten.	↑

1.3 Västerbottens museum AB ska utveckla museet som besöksmål i samarbete med andra kulturaktörer och näringsliv.	Byggnaderna på friluftsmuseiområdet ska vara renoverade och tillgängliga när friluftsmuseet fyller 100 år 2021.	Genomföra underhåll år 3 av 3 samt utforma flerårig underhållsplan	Finansiering för renovering beviljades 2018 från ägarna. Det tredje renoveringsåret av tre planerade är påbörjat. Visst renoveringsarbete har blivit dyrare än beräknat, budgeten delvis förstärkt med omföringar i årets budget. När museet stängde m a a coronapandemin fick medarbetare i de publika verksamheterna nya arbetsuppgifter på uteområdet, bl a fönsterrenovering och målning. De större insatserna som genomförts har bestått av dränering, grundarbeten samt installation av uppvärmning i Wallmarksgården.	→
	Utvecklad publik verksamhet på friluftsmuseet	Plan för utbudet klart 2020	Under hösten tas en trestegs-raket fram avseende publik verksamhet på friluftsmuseet. Det första steget är öppningshelgen 2021, sedan kommer sommarens verksamhet 2021 och sista steget att ta fram programidé för helåret 2022-	↑

	Samarbete med kulturaktörer och näringsliv	Ta fram modell för samarbete med kulturella och kreativa näringar	Ansökan om utvecklingsmedel från Kulturrådet beviljades våren 2020 för projektet Friluftsmuseum för fler, vilket till stor del handlar om att skapa förutsättningar för samverkan med KKN. Projektledare anställd fr o m 1 september.	↑
1.4 Västerbottens museum AB ska stärka dialog och samverkan mellan de regionala kulturkonsulenter, kommunerna, civilsamhället och folkbildningen, utveckla forskningsarbetet med akademien samt samverka med andra organisationer och institutioner på såväl regional, nationell som internationell nivå.	Samverkan regionalt	Utvecklad och bibehållen samverkan med många regionala aktörer	Museet har en omfattande samverkan med många parter inom samtliga av museets verksamhetsområden. P g a Coronapandemin har det mesta pausats sedan i mars. Årets kulturkommun Storuman har gått på sparlåga, tillika Årets berättarkommun i Vindeln. Den regionala samverkan som skett med de nationella minoriteterna samt samverkan med konstnärer pågick delvis under våren.	
	Samverkan med länets kommuner	Utvecklad och bibehållen samverkan med kommunala aktörer	Planerade utbildningar inom kulturmiljö i tre av länets kommuner ställdes in p g a coronapandemin. Museets Alla-tiders verksamhet i kommunerna likaså.	↓

Samverkan med akademien	Utvecklad samverkan med Umeå universitet	Samverkan med Umeå universitet tog fart under senhösten 2019 genom initiativet att skapa ett "vetenskapligt råd" tillsammans med forskare vid universitet. Ett möte som lockade ca 25 forskare arrangerades på museet den 10 december 2019. Planen var att fördjupa samarbetet under våren 2020 men detta gick inte att genomföra p.g.a coronapandemin.	↓
Samverkan nationellt	Aktiviteter och projekt tillsammans med nationella aktörer	Samverkan med Riksantikvarieämbetet har fortsatt efter det att de även blev en myndighet för museer, där handlar det om samverkan på bred nivå vad gäller museifrågor i allmänhet och vad gäller repatriering och samlingsutveckling i synnerhet. Samverkan med läns museerna i Sverige har varit aktiv under året, dels inom ramen för läns museernas gemensamma satsning Sveriges största museum samt i kölvattnet av coronapandemin. Dock har de flesta nationella seminarier och möten ställts in under vår och sommar.	↓

	Samverkan med civilsamhället, föreningar och andra	Utvecklad och bibehållen samverkan med civilsamhällets aktörer	VBM samverkar med många föreningar och stiftelser både i verksamhet på museiområdet på olika platser i länet. Under detta pandemiår har samverkan på museiområdet i princip varit obefintlig. dock har museet deltagit i styrelsearbete i länets olika kulturhistoriska platser såsom Olofsfors bruk, Torvsjö kvarnar mm.	↓
I övrigt anges att: Västerbottens museum AB har ansvar för kulturmiljöverksamheten i hela Västerbottens län och för att bevara, dokumentera, utforska, vårda och levandegöra regionens kulturarv, konst och konsthantverk. Sune Jonsson Centrum för Dokumentärfotografi är från och med år 2014 en del av Västerbottens museum AB. Tillsammans med ägarna och andra aktörer ska bolaget aktivt medverka till regionens marknadsföring och tillväxt. En ökad internationalisering av verksamheten ska beaktas. Verksamheten ska präglas av hög kunskap och kvalitet, mångfald, jämställdhet, attraktionskraft och tillgänglighet samt en god balans mellan historia, nutid och framtid. Västerbottens museum AB ska verka för att regionens kulturarv brukas av en bred allmänhet genom ökad delaktighet.				
	Finns mål i bolagets verksamhetsplan som inte direkt relaterar till ägardirektiv – ange i så fall dessa här nedan enligt samma rubriker som ovan:			

	Fastighetsunderhåll av bolagets byggnader enligt underhållsplan	Löpande underhåll	planerat underhåll har till viss del genomförts, med viss fördröjning p g a coronapandemin. Under museets stängda period har viss energibesparing gjorts i de tomma lokalerna. Några oförutsedda kostnader i fastigheten har uppstått vilket leder till att årets fastighetsbudget inte kommer att hållas.	→
	Underhåll av stiftelsens byggnader och samlingar, bolagets ansvar.	Plan för samlingsarbetet innehållande analyser, arbetsmoment och styrdokument	En stor del av bolagets verksamhet är att samla, vårda och visa stiftelsens samlingar och byggnader. För detta finns inte direkt avsatta medel och de senaste årens extra tillskott av samlingar från regementsmuseet, medicinhistoriska föreningen, det nu rivna lasarettet, Åströmska gården mm har nu krävt en djupare analys av samlingsverksamheten vad gäller lokaler, arbetskraft och pengar. Flera pensionsavgångar har ägt rum inom samlingsverksamheten vilket kräver framtida strategier för kompetensförsörjning för att klara uppdraget. Detta är en stor del av strategiarbetet 2020 och framåt.	→

Särskilt prioriterad målgrupp enligt ägardirektiv:	Mål i bolagets verksamhetsplan som relaterar till särskilt prioriterad målgrupp i ägardirektiv	Resultatmått och indikatorer som används för att mäta måluppfyllelse	Ange i vilken utsträckning som målet uppfyllts. Motivera kortfattat färgangivelse utifrån vad som anges i kolumn C.	Förändring sedan uppföljning vid årsredovisning - ange pil
Barn och unga är en prioriterad målgrupp.	Utställningsutbud riktade till barn och unga	Egenproducerad utställning riktad till barn	Utställningarna, de blev två stycken, har kunnat byggas trots coronapandemin eftersom de är egna produktioner. Öppningsdatum senarelades dock	↑
Avsnitt 2. Viktiga händelser under året				
Lämna en kortfattad beskrivning av de viktigaste händelserna hittills under innevarande år samt hur, och i vilken omfattning, dessa händelser påverkat verksamhet och ekonomi.				

Under våren 2020 bröt en pandemi av Coronavirus, Covid -19 ut, vilket har en stor påverkan på samhället i stort. Även Västerbottens museums verksamhet påverkas. Den 17 mars stängde museet all programverksamhet inklusive Minimus. Den 4 april stängdes museet helt för besökare fram till den 18 augusti, då museet öppnade igen, nu anpassat efter de restriktioner som råder i samhället. Museet har dock under hela tiden hållit öppet som arbetsplats med till stor del modifierade arbetsuppgifter och annan anpassning för personalen p g a det rådande läget. Viss verksamhet har kunnat genomföras enligt redovisningen ovan dock har inga tjänsteresor genomförts samt att merparten av möten skett digitalt. Även museets regionala arbete har påverkats genom inställda program särskilt i Årets kulturkommun Storuman. De ekonomiska effekterna av pandemin redovisas i nästa stycke. Nationellt har påverkansarbete för att få ta del av stödpaket för regional kultur pågått och resulterat i tillskott via KSM. Innan coronapandemin öppnades två utställningar varav den senare, med konst av Mark Frygell, bara hann vara öppen för publik i tre veckor. Det tredje och sista året av renoveringen av de kulturhistoriska byggnaderna på Gammlia har pågått oavbrutet under perioden samt därtill ett omfattande samlingsarbete till följd av renoveringen samt tidigare stora samlingar som tillförts museet de senaste åren. Intern arkivarbete samt i samverkan med Folkrorelsearkivet maa vårt gemensamma projekt "Det demokratiska arkivet" har också präglat året. Museet öppnade två utställningar riktade till barn i samaband med återöppnandet den 18 augusti. Det arkeologiska fältnätet har kunnat bedrivas under sommaren.			
Avsnitt 3. Resultatanalys och finansiella risker			Förändring sedan uppföljning vid årsredovisning - ange pil
För att Region Västerbotten ska kunna göra en sammanfattande redovisning av era resultat förutsätts det att ni analyserar resultatutfallet per 31/8. Kommentera de viktigaste faktorerna, ange även belopp, som ni anser vara väsentliga för att förklara ert resultat. Kända avvikelser mot budget ska kommenteras och åtgärdsförslag beskrivas.			
3.1 Periodens resultat uppgår till +2561 tkr, vilket är något högre än för motsvarande period föregående år (+2209 tkr). Denna tid på året uppvisas vanligen ett stort plusresultat då semesterlöneskuden är som lägst efter sommaren. År 2020 är inget undantag, trots den stora påverkan som Coronapandemin har haft på verksamheten från mars månad och framåt. Västerbottens museum har sedan pandemin började påverka samhället och vår verksamhet försökt att anpassa ekonomin efter rådande omständigheter. Ovissheten om ev stödåtgärder har medfört att vi utgått från en försiktighetsprincip både vad gäller intäkter och kostnader. Omställningen och att vi hållit museet stängt under ca 4,5 månader har medfört intäktsförluster, men har även medfört besparingar såsom exempelvis varuinköp i kafé och butik, resekostnader, annonsering och trycksaker, nedsättning av sociala avgifter mars – jun, en inställd större sommarutställning mm. Vi har avvakat tillsättning av vakanta tjänster samt flyttat fram tillträdande tjänster i tid för att spara personalkostnader. Dock har museet haft ökade kostnader för förbrukningsmaterial och förbrukningsinventarier till följd av att personal som vanligtvis arbetar i kafé, reception/butik samt i annan publik verksamhet fortsatt varit anställda men utfört annat arbete.			→
Vi vill även ha en ekonomisk prognos för innevarande räkenskapsår.			
3.2 Kostnadsförbrukningen kommer att öka under tertial 3, medan försäljningsintäkterna i kafé, butik och event ej kan förväntas uppnå normal nivå. Resultatet av de ekonomiska anpassningarna under året, samt att det från Skatteverket finns ett muntligt övervägande om återbetalning på moms motsvarande 1 109 tkr, innebär dock sammantaget att årets resultat, trots den minskade försäljningen, beräknas landa på ca + 200 000. Viktigt att notera är att prognosen förutsätter att återbetalning av momsen sker under detta år, samt att verksamheten kan hållas öppen under resten av 2020. Intäkterna i den arkeologiska uppdragsverksamheten har hittills inte påverkats av pandemin, och prognosen förutsätter även att uppdragsverksamheten kan fortgå enligt plan under hösten.			↓
Avsnitt 4. Framtiden			
Ge en kort och framåtriktad beskrivning av förändringar/förutsättningar, både positiva och negativa, samt egna satsningar mm som påverkar bolagets framtid på kort och lång sikt.			

4.1 Det finns en stark oro inför år 2021. Många aktiviteter som skulle ha genomförts i år skjuts på framtiden. Det handlar om verkställande av planerad verksamhet i verksamhetsplaner, internkontrollplaner samt nödvändiga investeringar, som av olika anledningar inte går att genomföra 2020. Vi befarar kraftigt ökade kostnader 2021 som kräver större uppräknings av anslagen för att vi ska klara en budget i balans. I ett längre perspektiv är utmaningarna för framtiden även fortsättningsvis att klara av den löpande verksamheten i det dubbel så stora museet vilket är möjligt enbart om anslagen håller samma nivå som kostnadsutvecklingen med ett därtill större utrymme för utveckling av befintlig verksamhet. Under år 2019 uppmärksammades nationellt läns museernas ekonomiska situation med fokus att staten inte räknar upp de nationella stödet till regionala museer trots läns museernas breda och landsomfattande uppdrag. När det gäller Västerbottens museums ekonomiska situation bygger den delvis på ovissa intäkter m a a att vi inte kan prognostisera uppdrag, projekt och intäkter av egen affärsverksamhet på lång sikt. De beviljade anslaget för renovering av friluftsmuseet Gammlas fastighetsbestånd har givit museet mycket goda förutsättningar att klara av det omfattande renoveringsbehovet. Utmaningen är att få till en långsiktig underhållsbudget för friluftsmuseet. Viktiga satsningar på längre sikt är ett aktivt friluftsmuseum, nya, aktuella och innovativa kulturhistoriska utställningar samt nya publika arkiv för främst pappers- och fotosamlingar. Det senare syftar till att öka tillgängligheten till de skatter som finns i museets samlingar och samtidigt klara av att bevara materialet för framtiden. Museet behöver ekonomiskt stöd för att klara den utmaningen. Museets ambition är att samverka med andra arkiv för att hitta samordningsvinster.

Avsnitt 5. Checklista för dokument att skicka in

Följande dokument ska skickas in av bolaget i samband med uppföljning inför delårsrapport. OM dokument ej finns att skicka in, kommentera orsak eller planerad tidpunkt för fastställande i angiven kolumn.

Observera att nedanstående dokument även kommer att utgöra underlag för den dialog som Regionala utvecklingsnämnden bjuder in till under andra halvåret.

Dokument	Bifogas som bilaga (markera med ett kryss)	Datum för fastställande:	Ej fastställd ännu (markera med x nedan, ange även preliminär tidpunkt för fastställande)
5.1 Verksamhetsplan inklusive finansiella mål	X Mål-och vision 2020-2023		
5.2 Internkontrollplan för innevarande år	X		
5.3 Rapport för internkontrolluppföljning föregående år			X 2020-11-17
5.4 Internkontrollplan för kommande år			X 2020-11-17
5.5 Årsredovisning	X avser 2019		
5.6 Intyg/protokoll eller motsvarande, där det framgår att styrelsen har prövat och intygar att den verksamhet som bedrivits inom bolaget under den period som rapporten avser, har bedrivits i enlighet med i bolagsordningen fastställt kommunalt ändamål och kommunala befogenheter.			X 2020-09-15
5.7 OM förändring skett i bolagsuppgifter - utdrag från Bolagsverket	Inga förändringar		
5.8 Redogörelse/protokoll eller motsvarande för hur styrelsen utvärderat sitt arbete under året			X 2020-12-14

Avsnitt 6. Aktuella frågor som Region Västerbotten vill följa upp som ägare EJ AKTUELLT

Kan komma att förändras utifrån exempelvis ny lagstiftning, omvärldsbevakning etc:

Bristande tillgänglighet som en form av diskriminering

Från och med den 1 januari 2015 gäller de ändringar som infördes i Diskrimineringslagen, om att bristande tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning är en form av diskriminering. Syftet med lagen är att skapa en möjlighet för enskilda personer med funktionsnedsättning att göra sin rätt gällande att delta i samhällslivet på likvärdiga villkor. Med bristande tillgänglighet menas att en person med funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäligen åtgärder för tillgänglighet för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning.

- Åtgärderna ska vara skäligen för verksamheten.
 - Hänsyn ska tas till bestämmelser med krav på tillgänglighet i lag och annan författning.
 - Hänsyn ska tas till ekonomiska och praktiska förutsättningar att vidta åtgärden. Vissa undantag finns.
- Se Diskrimineringslagen (2008:567).

Frågor 6.1-6.3 rör åtgärder för att förebygga och åtgärda tillgänglighetsaspekter i verksamheterna.

6.1 Bolaget har fastställt en handlingsplan för tillgänglighet	Ej aktuellt
6.2 Bolaget har färdigställt arbete med enkelt avhjälpta hinder i enlighet med skärpt lagstiftning.	Ej aktuellt
6.3 Bolaget har genomfört en översyn av bolagets webbplats, utifrån att skapa en tillgänglig webb för alla.	Ej aktuellt

Nedanstående avser Länsstrafiken i Västerbotten AB samt Bussgods i Norr AB, övriga bolag kan bortse från

6.4-6.6:

6.4 Bolaget ska genomföra risk- och sårbarhetsanalyser för sina väsentliga verksamheter	Ej tillämplig.
6.5 Bolaget skall upprätta en kris-/åtgärdsplan för händelser som huvudsakligen endast berör den egna verksamheten och vidta de förberedelser som i övrigt kan vara nödvändiga.	Ej tillämplig.
6.6 Bolaget ska medverka i av myndigheten ordnade riskanalyser och vid behov även delta i utbildningar och övningar.	Ej tillämplig.

Avsnitt 7. Prövning av den verksamhet som bedrivits inom bolaget

Obligatorisk uppgift: Styrelsen har prövat, och intygar härmed att den verksamhet som bedrivits inom bolaget under den period som rapporten avser, har bedrivits i enlighet med i bolagsordningen fastställt kommunalt ändamål och kommunala befogenheter. Markera med ett X i fältet nedan, och bifoga styrelseprotokoll eller motsvarande, där detta styrks (se 5.6 ovan).

--

Styrelsen och verkställande direktören för

Västerbottens museum AB

Org nr 556534-0527

får härmed avge

Årsredovisning

för räkenskapsåret 1 januari – 31 december 2019

<u>Innehåll:</u>	<u>sida</u>
Förvaltningsberättelse	2
Resultaträkning	10
Balansräkning	11
Noter med redovisningsprinciper och	13
Underskrifter	20

Å

Förvaltningsberättelse 2019

Härmed avger styrelsen för Västerbottens museum AB, 556534-0527 med säte i Umeå, årsredovisning för räkenskapsåret 2019-01-01-2019-12-31. Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor.

Allmänt om verksamheten

Enligt ägardirektiven har Västerbottens museum AB bland annat ansvar för kulturmiljöverksamheten i hela Västerbottens län och för att bevara, dokumentera, utforska, vårda och levandegöra regionens kulturarv, konst och konsthantverk. Sune Jonsson Centrum för Dokumentärfotografi är från och med år 2014 en del av Västerbottens museum AB. Tillsammans med ägarna och andra aktörer ska bolaget aktivt medverka till regionens marknadsföring och tillväxt. En ökad internationalisering av verksamheten ska beaktas.

Verksamheten ska präglas av hög kunskap och kvalitet, mångfald, jämställdhet, attraktionskraft och tillgänglighet samt en god balans mellan historia, nutid och framtid. Västerbottens museum AB ska verka för att regionens kulturarv brukas av en bred allmänhet genom ökad delaktighet. Övrigt uppdrag regleras i bolagets bolagsordning.

Bolaget ansvarar, genom avtal med Stiftelsen Västerbottens museums samlingar, 894003-5390, för vård av samlingar, arkiv och antikvariska byggnader som ägs av stiftelsen. Redogörelse för samlingsverksamheten under året lämnas i separat verksamhetsrapport med d.nr. 206/20.

Bolaget ägs till 60 % av Umeå kommun, org.nummer 212000-2627, via Umeå kommunföretag AB, och till 40 % av Region Västerbotten. Antalet aktier är 200 st till ett nominellt värde av 1000 kr per aktie. Koncerninterna inköp uppgår till 1 523 tkr vilket motsvarar 10 % av externa kostnader.

Bolaget ingår i en koncernredovisning som upprättas av Umeå kommunföretag AB 556051-9562 med säte i Umeå.

Måluppfyllelse

Måluppfyllelsen redovisas här kopplad till ändamålet med aktiebolaget samt ägardirektivet.

Den ekonomiska utmaningen att få ihop en budget som i praktiken krymper, i kombination med ökade kostnader för varor och tjänster har präglat även detta år. Museets budget har inget utrymme för oförutsedda kostnader, såsom exempelvis fördyringen i pensionskostnaderna som uppstod under 2018, eller oförutsedda akuta reparationer på fastigheten som museet i rollen som fastighetsägare alltid riskerar att stå inför. Bolaget blir alltmer beroende av ökade intäkter från de affärsdrivande verksamheterna för att kunna upprätthålla sin kärnverksamhet och utföra sitt uppdrag. Försäljningen i museets affärsdrivande verksamheter är oviss och svår att prognosticera på lång sikt, då verksamheterna är konkurrensutsatta och dessutom till stor del påverkas av antalet museibesökare varje år. Besökarantalet påverkas i sin tur

kr

av väderförhållanden och andra faktorer som museet inte råår över, och kan därför fluktuera mellan åren. För att klara den löpande verksamheten krävs att anslagen håller samma nivå som kostnadsutvecklingen och därtill ger visst utrymme för vidareutveckling av befintlig verksamhet. Det måste också finnas en långsiktighet i anslagsuppräkningsen som säkerställer att det exempelvis kan avsättas tillräckligt med medel för löpande fastighetsunderhåll år från år. Sammantaget innebär det en ekonomisk utmaning att klara verksamhetens drift och utveckling på det sedan 2013 dubbelt så stora länsmuseum. Under året har Länsmuseumernas samarbetsråd nationellt uppmärksammat länsmuseumernas ekonomiska situation och den låga uppräkningsen av de statliga anslagen till museerna.

Årets resultat efter bokslutsdispositioner och skatt är +1130 tkr. Fg år var resultatet +220 tkr. År 2019 har varit ett bättre år ekonomiskt då flera av museets affärsdrivande verksamheter, bl a kafé och samlingshanterings-systemet Sofie har överskridit sina intäktsbudgetar. Dessutom har oförutsedda ej budgeterade intäkter inkommit under året, såsom en momsåterbetalning samt provisionsintäkter på sålda konstverk i utställningar. Vissa bidragsintäkter blev också högre än vad som var förväntat enligt budget. Dessa extra intäkter uppväger detta år att museets uppdragsverksamhet inte riktigt uppnådde sin försäljningsbudget. På kostnadssidan har besparingar gentemot budget gjorts främst avseende avskrivningskostnader och räntekostnader, vilket bidrar till årets positiva resultat. Under hösten uppstod ett par vakanta tjänster som även det bidrog till årets positiva resultat. Årets vinst jämfört med fg års resultat visar hur museets ekonomiska förutsättningar kan fluktuera mellan olika år. Detta för att museets ekonomi till stor del påverkas av försäljningsintäkterna i museets affärsdrivande verksamheter, vilka är svåra att prognosticera i förväg.

I början av 2019 sattes en förändrad organisation, där antalet avdelningar minskades från sex till fem. Under året har detaljbudgeten samt andra administrativa funktioner reviderats pga förändringarna i museets organisation. Den nya organisationen har följts upp löpande under året och flertalet verksamhetsanalyser har genomförts. Tre nyrekryteringar har skett under perioden, kafébiträde, etnolog och systemutvecklare, samtliga tjänster är inrättade sedan tidigare. Två tjänster avslutades under hösten, museets strateg och en lokalvårdare gick vidare till annat arbete.

Under året har en ny mål- och visionsplan för museets verksamhet 2020-2023 tagits fram. Processen har skett i samverkan mellan museets tjänstemän och styrelsen. En ny form för verksamhetsplanering sattes under hösten. Planeringen för år 2020 har skett i bred samverkan bland museets personal.

Efter positivt besked från ägarna 2018 om medel till underhåll och restaurering av de kulturhistoriska byggnaderna på friluftsmuseet Gammlia har det omfattande arbetet fortsatt. Det andra renoveringsåret av tre planerade är genomfört. De större insatserna består av dränering, grundarbeten samt installation av uppvärmning i Wallmarksgården. Därtill har visionsarbetet om framtida verksamhet för att öka friluftsmuseets besöksattraktivitet pågått. Museet siktar mot att åter öppna friluftsmuseet hösten 2021. Museet har för avsikt att utveckla friluftsmuseet som

k-

besöksmål, till gagn för både staden Umeå och för länet. Ingen sommarpersonal anställdes säsongen 2019 och verksamheten på friluftsmuseet har helt fokuserat på byggnadsvård. Dock arrangerades midsommarafton samt julmarknad, och under sommaren har en del program arrangerade av andra ägt rum, såsom motorkvällar och danskvällar, vilket fortsatt har dragit en intresserad publik.

Antal besök i museets huvudbyggnad var under året 105 417, en minskning med 4 783 från föregående år. Ombyggnationerna på friluftsmuseet antas även detta år ha påverkat det lägre besöksantalet.

Museet har via bolagsordningen uppdraget att sköta om både de av bolaget ägda fastigheterna samt de kulturhistoriska byggnaderna på friluftsmuseiområdet tillhörande Stiftelsen Västerbottens museums samlingar. Underhållet på bolagets fastigheter har under året följt plan och större insatser har varit ommålning av Fiske- och sjöfart samt att laddstolpar för elbilar är monterade med medel beviljade från klimatklivet. En 10-årig underhållsplan för museets fastigheter är påbörjad.

Museet har omfattande samlingar av föremål, fotografier och arkivhandlingar. Bolaget har för Stiftelsen Västerbottens museums samlingar uppdraget att förvalta, vårda, och förmedla samlingarnas berättelser till allmänheten. Under året har samlingsverksamheten fokuserat på fortsatt arbete med medicinhistoriska samlingar, militärhistoriska samlingar, samlingarna i friluftsmuseets byggnader samt arkivutveckling. Ett omfattande arbete med analyser av samlingsverksamheten har under året ägt rum, detta dels i syfte att ta fram prioriterade mål för samlingsarbetet dels planera för en långsiktig kompetensförsörjning inom verksamhetsområdet.

Under 2019 har museet mer målmedvetet fortsatt samverka med andra arkiv i länet i syfte att hitta lösningar för utökade arkiv med bättre förvaring och möjligheter till förmedling av arkivmaterial. Målet var att få finansiering klar för nybyggnation vid utgången av 2019 och därefter påbörja byggnation. Målet är inte nått men dialog med ägarna har påbörjats i samband med ägarsamråd och budgetäskande för 2018 och 2019. Bidrag för en mindre förstudie om arkivsamverkan beviljades under våren 2019 från Region Västerbotten med medfinansiering från museet och två arkiv. En rapport samt illustrationer är framtagna som visar arkivens behov och förslag på lösningar. I december 2019 beviljades ytterligare 200 tkr från Region Västerbotten för fortsatt arbete, samt att det glädjande nog beviljades drygt 2 mkr från Postkodlotteriet för arkivsamverkan där museet och Folkrörelsearkivet ska arbeta tillsammans under en tvåårsperiod. Kvarstår att lösa finansieringen samt utreda behovet i detalj. Samverkan med andra arkiv fortsätter.

Västerbottens museum uppmärksammade under 2019 att Sveriges riksdag för hundra år sedan beslutade att införa allmän och lika rösträtt i vårt land. Reformen genomfördes efter en lång kamp där många var engagerade och beslutet blev en milstolpe i den svenska demokratins historia. Detta uppmärksammas på olika sätt av riksdagen i ett fyra år långt demokrati-jubileum. Ett sätt att uppmärksamma demokratins genombrott är via en

R-

vandringsutställning som visades för första gången på Västerbottens museum under tiden mars-maj 2019. Utställningen invigdes av riksdagens talman Andreas Norlén

Under året har museet visat 21 tillfälliga utställningar, varav 12 st öppnades utställningarna har program arrangerats och därutöver har en diger programverksamhet erbjudits museets besökare och bokade grupper. Till detta visas 5 permanenta kulturhistoriska utställningar med återkommande programverksamhet.

Inom ramen för Sune Jonsson Centrum för Dokumentärfotografi genomfördes under året det andra nationella fotoresidenset, som tilldelades Salad Hilowle. Utställningarna i centret har haft varierade teman i syfte att nå olika målgrupper Årets fotoseminarium genomfördes denna gång i samarbete med Bildmuseet.

Museet har också under året fortsatt fokuserat på barn och unga. En ny metod provas med början 2019, där konstverk ur samlingarna ställs ut med utgångspunkt från berättande och pedagogik riktad till barn och unga. Aktiviteten är pedagogledda visningar. Under våren visades en lektålig utställning för de minsta under temat Plupp. Projektet Kulturspår i landskapet har med gott resultat under 2019 färdigställts i samarbete med projektdeltagare i Norge. Projektet har resulterat i en metodbok om hur det omgivande kulturlandskapet kan nyttjas som resurs i undervisningen i skolor i Sverige och Norge. Under året har också full aktivitet bedrivits i museets barnverkstad Minimus.

På kulturmiljöområdet samverkar Västerbottens museum med samtliga av länets kommuner i kulturmiljöärenden, byggnadsvårdsfrågor och frågor om länets kulturlandskap. En god dialog har upparbetats med Umeå kommun i kulturmiljöfrågor. Under år 2020 planeras utbildningar inom kulturmiljö för länets kommuner samt att en skrift om kulturvärden i länet ska färdigställas. Det arkeologiska arbetet vid Västra länken har under 2019 avslutats. Resultat från den fleråriga undersökningen har visat nya rön som förändrar historieskrivningen om Sveriges förhistoria. Under året har rapporter sammanställts. Kvarstår att tillgängliggöra resultaten för allmänheten.

Inom konstområdet har Västerbottens museum samverkat med flertalet konstnärer och konstnärsanknutna organisationer, särskilt i flera av museets utställningsproduktioner med tillhörande programverksamhet. I museets "konsthörna" presenteras för närvarande ett 40-tal aktiva konstnärer med koppling till Västerbotten. I övrigt deltar museet i nätverk, seminarier, arbetsgrupper med mera rörande konstområdet. En ny metod att nå ut med konst till unga har under året prövats, en konstutställning sammanställdes med alster från museets egna samlingar i syfte att användas som pedagogisk utgångspunkt i samtal och berättande för barn och unga. Kvarstår att förbättra möjligheterna att visa mer av museets samlingar i utställningar och visningar i konstarkivet.

✱

Västerbottens museum arbetar vidare med berättande som metod och verktyg i verksamheten. Under året har berättarantikvarien fortsatt fokuserat mer på museets arkivmaterial i syfte att levandegöra historiska händelser. Museet ansvarar för Årets berättarkommun och har ett regionalt berättarperspektiv. Under 2019 har samverkan med Nordiskt Berättarcentrum i Skellefteå förstärkts.

Mål under året var att avsluta och ta till vara metoder som utvecklats inom ramen för projektet Mångfald, Minoritet, kulturhistoria (MMK). Ett resultat från projektet är att en högre andel från de fem nationella minoriteterna numera är delaktiga i museets verksamhet bl a genom att på museet arrangera sina högtidsdagar. Projektet har också lett till att museet tillämpar en utvecklad metod för medskapande i utställningar. Museet har förstärkt organisationen med en etnolog inriktad mot mångfald, samtidsdokumentation och utställningsproduktion. Efter projektets slut planeras vidare hur fortsatt kunskapsspridning ska ske samt hur fortsatt insamling och fortsatta dokumentationer kan göras.

Under senvåren avslutades det allra första "Årets kulturkommun i Västerbotten", som var Sorsele. Ett digert program med många arrangemang har erbjudits Sorsele kommun, och organisationen, bestående av Västerbottens museum, Västerbottensteatern och Norrlandsoperan, har tillsammans med Sorsele kommun arbetat aktivt tillsammans. Under hösten öppnade den andra Årets kulturkommun, som är Storuman. Kulturåret i Storumans kommun fortsätter våren 2020 och under den tiden utses nästa kulturkommun. Konceptet har under året blivit nationellt uppmärksammat bland annat genom att seminarier arrangerats på kulturkonventet Folk och kultur i Eskilstuna samt under Mötesplats Lycksele. Museets länsarbete har med detta utökats ytterligare.

I de så kallade Alla tiders-platserna i länets kommuner har under året flertalet program arrangerats. En "palett" med föreläsningar, utställningar samt filmer har erbjudits alla tiders-platserna från länets tre museer och arkiven. Styrgrupperna består av representanter från hembygdsrörelsen, kommunerna, biblioteken, föreningslivet, folkbildningen med flera. Samverkan sker med Skellefteå museum gällande Alla Tidens Norsjö och Alla Tidens Malå samt Skogsmuseet när det gäller Alla Tidens Lycksele. De förstärkningsmedel som under de senaste tre åren tilldelats museet har nyttjats till att förstärka museets regionala arbete och samverkan med regionala aktörer.

Under året har arbetet med repatriering, återförande av mänskliga kvarlevor till ursprunglig plats, intensifierats och genomförts i Lycksele. Detta har skett i nära samarbete med samiska representanter. Förutom vår insats skapades ett projekt i Lycksele där Lycksele kommun, Svenska kyrkan, Lycksele sameförening, Sametinget samt civilsamhället deltog. Insatsen har följts av stort mediainteresse samt genomförts tillsammans med flera nationella myndigheter. Repatrieringen är en unik händelse i Sverige. Repatrieringen bestod av flera delar: marköppning och återbördande till jord, försoningsprocess samt en ceremoni. Det var kvarlevor efter 25 individer

R

som återfördes till Gammlplatsen i Lycksele den 9 augusti 2019, på urfolkens dag. Kvarlevorna grävdes upp 1950 - 51 och fanns sedan år 2013 på Västerbottens museum efter det att de skickats oannonserade från Historiska museet.

Under år 2019 tog museet initiativ att skapa former för närmare samverkan med forskare vid Umeå universitet. Ett möte som lockade ca 25 forskare arrangerades på museet den 10 december. Mötet gav mycket goda förutsättningar för fortsatt samverkan, vilket kommer att ske under kommande år.

Samverkan med Riksantikvarieämbetet har ökat väsentligt efter det att de även blev en myndighet för museer. Där handlar det om samverkan på bred nivå vad gäller museifrågor i allmänhet och vad gäller repatriering och samlingsutveckling i synnerhet. Samverkan med länsmuseumerna i Sverige har ökat och under hösten tog det nationella projektet "Sveriges största museum" fart, ett projekt som ska samla och utveckla landets länsmuseum.

Museet utvecklar och bibehåller fortsatt samverkan med civilsamhällets aktörer. Museet samarbetar nära hembygdsrörelsen och det regionala hembygdsförbundet, där museet bland annat svarar för förbundets administration.

Under 2019 har en ny plan för tillgänglighet tagits fram. Betoningen i den nya planen gäller främst flerspråkig information, lättläst samt ökad tillgänglighet till friluftsmuseets byggnader. Ansökan om medel för tillgänglighetsanpassningar på friluftsmuseet planeras 2020, liksom utredning av möjlig finansiering för språksatsningar. Museets kafé erbjuder ökad tillgänglighet till utbudet med veganska alternativ.

Framtiden

Utmaningarna för framtiden är att klara av den löpande verksamheten i det dubbelt så stora museet vilket är möjligt enbart om anslagen håller samma nivå som kostnadsutvecklingen med ett därtill större utrymme för utveckling av befintlig verksamhet. Under år 2019 har det nationellt särskilt uppmärksammats om länsmuseumernas ekonomiska situation med fokus att staten inte räknar upp det nationella stödet till regionala museer trots länsmuseumernas breda och landsomfattande uppdrag.

När det gäller Västerbottens museums ekonomiska situation bygger den delvis på ovissta intäkter m a a att vi inte kan prognostisera uppdrag, projekt och intäkter av egen affärsverksamhet på lång sikt.

De kraftigt ökade pensionskostnaderna som uppkom 2018 kom att från år 2019 påverka museets ekonomi väsentligt. På grund av ett undantag i mervärdesskattelagen är museiverksamheten momsfri. Samtidigt bedriver museet även vissa momspliktiga affärsverksamheter. I nuläget har bolaget inte möjlighet att lyfta ingående moms på omkostnader som är gemensamma för museiverksamheten respektive den affärsdrivande verksamheten, vilket i praktiken innebär en kostnadsfördring. I syfte att utöka avdragsrätten för

h-

ingående moms på bolagets kostnader, har bolaget begärt omprövning av tidigare beslutad mervärdesskatt hos Skatteverket. Den slutliga utgången av denna process är dock fortfarande oviss. Museet avser fortsättningsvis att på all möjliga sätt söka kompletterande finansiering.

De beviljade anslaget för renovering av friluftsmuseet Gammlias fastighetsbestånd har givit museet mycket goda förutsättningar att klara av det omfattande renoveringsbehovet. Utmaningen är att få till en långsiktig underhållsbudget för friluftsmuseet, för detta behöver museet ökade anslag.

Viktiga satsningar på längre sikt är ett aktivt friluftsmuseum, nya, aktuella och innovativa kulturhistoriska utställningar samt nya publika arkiv för främst pappers- och fotosamlingar. Det senare syftar till att öka tillgängligheten till de skatter som finns i museets samlingar och samtidigt klara av att bevara materialet för framtiden. Museet behöver ekonomiskt stöd för att klara den utmaningen. Museets ambition är att samverka med andra arkiv för att hitta samordningsvinster.

Museet är fastighetsägare med ett därmed omfattande arbetsmiljöansvar samt ansvar för besökare och publik. Ansvaret innebär årliga investeringar i förbättringar av fastigheten och långsiktig planering. Utmaningen består i att fortsatt kunna bibehålla en god fastighetsförvaltning.

Vår snabba, föränderliga värld kräver arenor där frågor problematiseras och får perspektiv och där människor får tillfälle att mötas och reflektera. En sådan mötesplats är Västerbottens museum.

Under våren 2020 har en pandemi av Coronavirus, Covid-19, brutit ut, vilken har stor påverkan på samhället i stort. Även Västerbottens museums verksamhet påverkas, men de ekonomiska effekterna för 2020 är svåra att förutse fullt ut i nuläget. En helt eller delvis stängd verksamhet påverkar inledningsvis främst intäkterna i café, butik och event, sammantaget ca 7% av årsomsättningen. En ytterligare försvårad situation skulle kunna påverka andra affärsdrivande verksamheter, såsom de arkeologiska uppdragen och samlingshanteringssystemet Sofie. Den ekonomiska risken för bolaget begränsas dock genom att ca 80% av årsomsättningen utgörs av anslag och bidrag. Kostnadsbesparing på exempelvis resor, extrapersonal samt annonsering kan också till viss del utjämna minskade intäkter. Bolagets likviditet säkerställs under det närmaste året genom det utrymme som finns i den beviljade checkkrediten.

Styrelsens bedömning av måluppfyllelsen

Styrelsen har under året följt museets verksamhet och utveckling genom återkommande rapporter på styrelsemöten samt fördjupat kunskapen om museet genom studiebesök och längre presentationer på styrelsemöten. Relevanta dokument har passerat styrelsen och sänts ut till samtliga ledamöter. Ekonomin har följts upp via ekonomiska rapporter och verbala

†

presentationer. En internkontrollplan för år 2020 har upprättats samt att den föregående har utvärderats och följts upp.

Styrelsen har tagit del av lekmannarevisionens påpekande angående användningen av kyrkan Helena Elisabeth. Bedömningen är att Helena Elisabeth även fortsättningsvis skall vara en invigd gudstjänstlokal. Ställningstagandet redovisas i särskild bilaga med dnr 317/20.

Styrelsen bedömer att bolaget infriat målen med utgångspunkt från ägardirektiven och museets egen verksamhetsplan.

Flerårsöversikt

Nedan visas utvecklingen under de senaste fyra åren:

	2019	2018	2017	2016
Totala intäkter, tkr	52 432	58 004	51 588	50 458
Resultat efter finansiella poster, tkr	1 400	168	1 174	118
Balansomslutning, tkr	41 182	40 524	39 905	37 915
Kassalikviditet (inkl. outnyttjad checkkredit)	2,5	2,0	2,5	1,7
Soliditet	32%	30%	30%	29%

För definitioner av nyckeltal, se Redovisnings- och värderingsprinciper.

Förändring av eget kapital (tkr)

	Aktie- kapital	Reserv- fond	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt
Belopp vid årets ingång	200	800	8 762	220	9 982
Förändring			220	-220	0
Årets resultat				1 130	1 130
Belopp vid årets utgång	200	800	8 982	1 130	11 112

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel (kronor):

balanserad vinst	8 981 635
årets vinst	<u>1 130 400</u>
	10 112 035

disponeras så att
i ny räkning överföres 10 112 035

Beträffande företagets resultat och ställning i övrigt hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkning med tillhörande bokslutskommentarer.

h

Resultaträkning

<i>Belopp i tkr</i>	<i>Not</i>	<i>2019</i>	<i>2018</i>
Intäkter			
Anslag	2	37 992	37 171
Bidrag	3	4 024	9 910
Övriga rörelseintäkter	4	10 416	10 923
Summa Intäkter		52 432	58 004
Rörelsens kostnader			
Övriga externa kostnader	5	-15 744	-21 055
Personalkostnader	1	-33 373	-34 811
Avskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar		-1 561	-1 598
Reaförlust materiella och immateriella anläggningstillgångar		-91	-16
Summa kostnader		-50 769	-57 480
Rörelseresultat		1 663	524
Resultat från finansiella poster			
Räntekostnader och liknande resultatposter		-263	-356
Resultat efter finansiella poster		1 400	168
 Bokslutsdispositioner	6	45	135
Skatt	7	-315	-83
Årets resultat		1 130	220

Balansräkning

<i>Belopp i tkr</i>	<i>Not</i>	<i>2019-12-31</i>	<i>2018-12-31</i>
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar			
Programvaror	8	0	20
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader	9	33 390	33 662
Pågående nyanläggning	10	126	0
Markanläggning	11	1 304	1 421
Förbättringsutgifter på annans fastighet	12	1 148	433
Maskiner och inventarier	13	2 116	2 038
		<u>38 084</u>	<u>37 554</u>
Summa anläggningstillgångar		38 084	37 574
Omsättningstillgångar			
Varulager			
Handelsvaror		<u>215</u>	<u>184</u>
		215	184
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		450	2 196
Övriga fordringar	14	27	20
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	15	<u>2 308</u>	<u>483</u>
		3 000	2 883
Kassa och bank			
		<u>98</u>	<u>67</u>
Summa omsättningstillgångar		3 098	2 950
SUMMA TILLGÅNGAR		41 182	40 524

Balansräkning

<i>Belopp i tkr</i>	<i>Not</i>	<i>2019-12-31</i>	<i>2018-12-31</i>
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
<i>Eget kapital</i>	16		
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital (200 aktier á 1000 kr)		200	200
Reservfond		800	800
		<u>1 000</u>	<u>1 000</u>
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserat resultat		8 982	8 762
Årets resultat		1 130	220
		<u>10 112</u>	<u>8 982</u>
		11 112	9 982
 <i>Obeskattade reserver</i>	17	2 828	2 873
 <i>Avsättningar</i>			
Uppskjuten skatteskuld	18	473	390
 <i>Långfristiga skulder</i>			
Checkräkningskredit (Limit 35 000)	19	19 050	16 496
 <i>Kortfristiga skulder</i>			
Leverantörsskulder		2 198	1 595
Skatteskuld		524	437
Övriga skulder	20	2 394	5 780
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	21	2 603	2 971
		<u>26 769</u>	<u>27 279</u>
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	22	41 182	40 524

Noter med redovisningsprinciper och bokslutskommentarer

Belopp i tkr om inget annat anges

Tillämpade redovisningsprinciper överensstämmer med årsredovisningslagen samt uttalanden och allmänna råd från Bokföringsnämnden. Bolaget tillämpar BFNAR 2012:1 Årsredovisning och Koncernredovisning (K3). Redovisningsprinciperna är oförändrade sedan föregående år.

Intäkter

Bolagets intäkter består av anslag, bidrag och försäljning av varor och tjänster. Löpande bidrag från staten, regionen och kommunen intäktsredovisas som huvudregel i takt med utbetalning. I de fall bidraget är villkorat med någon typ av prestation sker dock intäktsredovisning först när prestationen sker.

Företaget vinstavräknar utförda tjänsteuppdrag på löpande räkning i den takt arbetet utförs. Pågående, ej fakturerade tjänsteuppdrag, tas i balansräkningen upp till det beräknade faktureringsvärdet av utfört arbete och redovisas i posten Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter.

Övriga intäkter, såsom intäkter relaterat till försäljning i café och butik, intäktsredovisas löpande i den takt de inflyter.

Ersättningar till anställda efter avslutad anställning

I företaget finns såväl avgiftsbestämda som förmånsbestämda pensionsplaner. Som avgiftsbestämda planer klassificeras planer där fastställda avgifter betalas och det inte finns förpliktelser att betala något ytterligare, utöver dessa avgifter. Övriga planer klassificeras som förmånsbestämda och beräknas enligt Tryggandelagen och redovisas i enlighet med förenklingsreglerna i BFNAR 2012:1 (K3).

Utgifter för avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad under den period de anställda utför de tjänster som ligger till grund för förpliktelsen.

Företaget har förmånsbestämda pensionsplaner där en pensionspremie betalas och redovisar dessa planer som avgiftsbestämda planer i enlighet med förenklingsregeln i BFNAR 2012:1.

Värderingsprinciper m.m.

Tillgångar, avsättning och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges nedan.

Fordringar

Fordringar har efter individuell värdering upptagits till belopp varmed de beräknas inflyta.

Varulager

Lager av handelsvaror har värderats till det lägsta av anskaffnings- respektive verkligt värde. Verkligt värde utgörs av återanskaffningsvärdet.

k

Avskrivningsprinciper för anläggningstillgångar

Maskiner och inventarier värderas till ursprungligt anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar enligt plan.

Avskrivningar enligt plan baseras på ursprungliga anskaffningsvärden och beräknad nyttjandeperiod. Nedskrivning sker vid bestående värdenedgång.

Komponentavskrivning tillämpas på bolagets byggnader.

Följande avskrivningstider tillämpas:

<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>	<i>2019</i>	<i>2018</i>
Programvaror	33%	33%
 <i>Materiella anläggningstillgångar</i>	 <i>2019</i>	 <i>2018</i>
Datorer	33%	33%
Maskiner och inventarier	20%	20%
Bilar	33%	33%
Byggnader	1,3-5%	1,3-5%
Förbättringsutgifter annans fastighet	5%	5%
Markanläggning	5%	5%
Installationer på fastighet	10%	10%
Markinventarier	5%	5%

Leasing

Leasingavtalen redovisas som operationell leasing, vilket innebär att leasingföretaget eller uthyraren har ansvar för tillgången. Leasingavgiften och hyran fördelas linjärt över perioden. Företagets leasingavtal avser i huvudsak leasing av kontorsmaskiner samt vissa fordon. Hyreskostnaden avser även arkivlokaler i Hörnefors, avtalet sträcker sig t.o.m. år 2036.

Skatt

Skatt på årets resultat består av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Aktuell skatt är inkomstskatt för innevarande räkenskapsår som avser årets skattepliktiga resultat och den del av tidigare räkenskapsårs inkomstskatt som ännu inte har redovisats. Uppskjuten skatt är inkomstskatt för skattepliktigt resultat avseende framtida räkenskapsår till följd av tidigare transaktioner och händelser.

Uppskjuten skatteskuld redovisas för alla skattepliktiga temporära skillnader, dock särredovisas inte uppskjuten skatt hänförlig till obeskattade reserver eftersom obeskattade reserver redovisas som en egen post i balansräkningen. Beloppen baseras på de skattesatser och skatteregler som är beslutade före balansdagen och har ännu inte nuvärdesberäknats.

Nyckeltal

Soliditet: Justerat eget kapital i procent av balansomslutningen.

Kassalikviditet: Omsättningstillgångar exkl lager i % av kortfristiga skulder.

✍

✓

Not 1 Anställda och personalkostnader

	2019 varav		2018	varav
	män			män
Medelantalet anställda	61	19	63	19
Antalet styrelseledamöter	6	4	6	4

2019

2018

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

	Löner och ersättningar	Sociala kostnader	Löner och ersättningar	Sociala kostnader
Styrelse och VD	1 056	578	1 069	724
(varav pensionskostn)		(277)		(397)
Övriga anställda	22 079	8 984	22 306	10 224
(varav pensionskostn)		(2 074)		(3 194)
Summa	23 135	9 562	23 375	10 948
(varav pensionskostn)		(2 351)		(3 591)

Verkställande direktörens uppsägningstid är enligt kollektivavtal 1 månad. Avtal om avgångsvederlag saknas.

Not 2 Erhållna anslag

	2019	2018
Umeå kommun	18 715	18 258
Region Västerbotten	12 042	11 749
Statens Kulturråd via Region Västerbotten	7 235	7 164
	37 992	37 171

Not 3 Erhållna bidrag

	2019	2018
Länsarbetsnämnden, lönebidrag, KUR	1 950	1 802
Projektbidrag	2 074	8 108
	4 024	9 910

Not 4 Övriga rörelseintäkter

	2019	2018
Uppdragsersättningar	4 147	5 186
Hysesintäkter	556	616
Övriga rörelseintäkter	5 713	5 121
	10 416	10 923

K

Not 5 Leasingavtal

	2019	2018
Företagets leasingavgifter kostnadsförs löpande.		
Framtida leasingavgifter		
Inom ett år	3 243	3 200
Inom 2-5 år	12 500	12 327
Senare än 5 år	36 837	39 507
Under året kostnadsförda leasingavgifter	3 199	3 189

Företagets leasingavtal avser i huvudsak leasing av kontorsmaskiner samt även vissa fordon.
Företaget hyr arkivlokaler i Hömefors, avtalet sträcker sig t.o.m. år 2036.

Not 6 Bokslutsdispositioner

	2019	2018
Årets bokslutsdispositioner består av		
Överavskrivningar	42	135
Avsättning periodiseringsfond	-362	0
Återföring periodiseringsfond	365	0
	45	135

Not 7 Årets skatt

	2019-12-31	2018-12-31
Aktuell skatt	-232	0
Förändring av uppskjuten skatt	-83	-83
Summa redovisad skatt	-315	-83
Genomsnittlig effektiv skattesats	21,8%	27,4%
Redovisat resultat före skatt	1 445	303
Skatt på redovisat resultat enligt gällande skattesats (2019: 21,4%, 2018: 22%)	-309	-67
Skatteeffekt av:		
Övriga ej skattepliktiga intäkter	3	0
Övriga ej avdragsgilla kostnader	-10	-19
Förändring av underskott	3	0
Schablonintäkt periodiseringsfond	-3	-2
Skattemässig justering återförd periodiseringsfond	-2	0
Återläggning av avskrivning på byggnad	-160	-162
Årets skattemässiga avskrivning på byggnader	246	250
Uppskjuten skattekostnad	-83	-83
Summa redovisad skatt	-315	-83
Effektiv skattesats	21,8%	27,4%

Noten har omarbetats 2019 vilket även har påverkat jämförelsetalen för 2018.

Upplysningar om uppskjuten skattefordran och skatteskuld
Vad avser förändringen av uppskjuten skatteskuld, se not 18 Avsättningar

Not 8 Programvaror

	2019-12-31	2018-12-31
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	306	306
Nyanskaffningar	0	0
Utrangeringar	0	0
	306	306
Akkumulerade avskrivningar enligt plan		
Vid årets början	-286	-267
Utrangeringar	0	0
Årets avskrivning enligt plan på anskaffningsvärden	-20	-19
	-306	-286
Planenligt restvärde vid årets slut	0	20

h

Not 9 Byggnader

	2019-12-31	2018-12-31
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	37 885	34 535
Omklassificering	0	1 773
Nyanskaffningar	566	1 630
Utrangeringar	-115	-53
	<u>38 336</u>	<u>37 885</u>
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Vid årets början	-4 223	-3 526
Utrangeringar	24	37
Årets avskrivning enligt plan på anskaffningsvärden	-747	-734
	<u>-4 946</u>	<u>-4 223</u>
Planenligt restvärde vid årets slut	33 390	33 662

Posten avser museibyggnaderna belägna på av Umeå kommun upplåten tomträtt Stadsliden 8:4. Byggnaderna är taxerade som kulturbyggnad och saknar taxeringsvärde.

Not 10 Pågående nyanläggning

	2019-12-31	2018-12-31
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	0	1 773
Omklassificering	0	-1 773
Nyanskaffningar	126	0
	<u>126</u>	<u>0</u>
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Vid årets början	0	0
Omklassificering	0	0
Årets avskrivning enligt plan på anskaffningsvärden	0	0
	<u>0</u>	<u>0</u>
Planenligt restvärde vid årets slut	126	0

Avser anläggning av nya betonggolv i utställningslokaler. Pågående nyanläggning avskrivs ej.

Not 11 Markanläggning

	2019-12-31	2018-12-31
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	2 339	2 339
	<u>2 339</u>	<u>2 339</u>
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Vid årets början	-918	-801
Årets avskrivning enligt plan på anskaffningsvärden	-117	-117
	<u>-1 035</u>	<u>-918</u>
Planenligt restvärde vid årets slut	1 304	1 421

Posten avser damm, samt markanläggning vid museets entré, belägna på av Umeå kommun upplåten tomträtt.

K

✓

Not 12 Förbättringsutgifter på annans fastighet

	2019-12-31	2018-12-31
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	565	496
Omklassificering	0	0
Nyanskaffningar	782	69
	<u>1 347</u>	<u>565</u>
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Vid årets början	-132	-104
Omklassificering	0	0
Årets avskrivning enligt plan på anskaffningsvärden	-67	-28
	<u>-199</u>	<u>-132</u>
Planenligt restvärde vid årets slut	1 148	433

Posten avser nedlagda utgifter på kulturbyggnader som ägs av Stiftelsen Västerbottens museums samlingar.

Not 13 Maskiner och inventarier

	2019-12-31	2018-12-31
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	9 469	9 229
Omklassificering	0	0
Nyanskaffningar	688	571
Utrangeringar	0	-331
	<u>10 157</u>	<u>9 469</u>
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Vid årets början	-7 431	-7 062
Omklassificering	0	0
Utrangeringar	0	331
Årets avskrivning enligt plan på anskaffningsvärden	-610	-700
	<u>-8 041</u>	<u>-7 431</u>
Planenligt restvärde vid årets slut	2 116	2 038

Not 14 Övriga fordringar

	2019-12-31	2018-12-31
Skattekonto	15	1
Avräkningskonton	12	19
	<u>27</u>	<u>20</u>

Not 15 Förutbetalda kostnader och upplupna int.

	2019-12-31	2018-12-31
Lönebidrag	165	180
Upplupna uppdragsintäkter	1 790	0
Övrigt	353	303
	<u>2 308</u>	<u>483</u>

Not 16 Disposition av vinst eller förlust**Förslag till vinstdisposition**

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel (kronor):

balanserad vinst	8 981 635
årets vinst	<u>1 130 400</u>
	10 112 035

disponeras så att i ny räkning överföres	10 112 035
---	------------

Not 17 Obeskattade reserver

	2019-12-31	2018-12-31
Periodiseringsfond	2 250	2 253
Akkumulerade överavskrivningar	<u>578</u>	<u>620</u>
	2 828	2 873

Not 18 Avsättningar

	2019-12-31	2018-12-31
Uppskjuten skatt	473	390

Uppskjuten skatt baseras på temporär skillnad som uppkommit genom en skillnad mellan bolagets skattemässiga och bokföringsmässiga avskrivningar. Den uppskjutna skattekulden förväntas inte realiseras inom de närmaste åren. Årets avsättning har därför baserats på den skattesats som gäller fr o m år 2021, 20,6%.

Not 19 Checkräkningskredit

	2019-12-31	2018-12-31
Checkräkningskredit	19 050	16 496
Beviljat utrymme	35 000	35 000
Ej nyttjad kredit	<u>-15 950</u>	<u>-18 504</u>

Posten avser koncernkredit Umeå kommunföretag

Not 20 Övriga kortfristiga skulder

	2019-12-31	2018-12-31
Personalskatter	517	545
Sociala avgifter	570	618
Moms skuld	343	569
Projektskuld	<u>964</u>	<u>4 048</u>
	2 394	5 780

Not 21 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2019-12-31	2018-12-31
Löner	188	312
Semesterlöneskuld	1 259	1 283
Sociala kostnader	450	501
Övriga upplupna kostnader o förutbet. intäkter	<u>706</u>	<u>875</u>
	2 603	2 971

Not 22 Eventualförpliktelser och ställda säkerheter

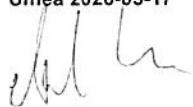
	2019-12-31	2018-12-31
Eventualförpliktelser	Inga	Inga
Ställda säkerheter	Inga	Inga

Not 23 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

Under våren 2020 har en pandemi av Corona-virus, Covid-19 brutit ut. Se vidare i förvaltningsberättelsen, under rubriken Framtiden.

Umeå 2020-03-17

Anders Lidström
Ordförande

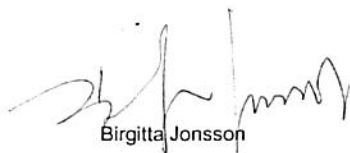
Harriet Hedlund

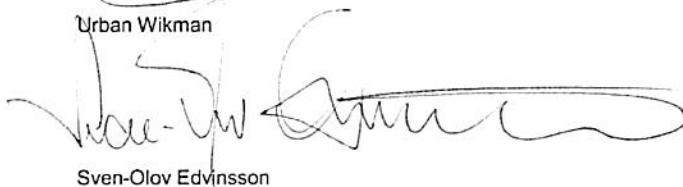
Bo Nilsson

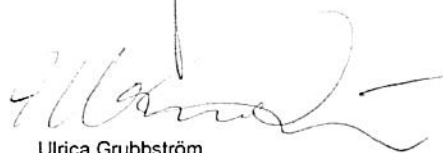
Urban Wikman

Birgitta Jonsson

Sven-Olov Edvinsson

Ulrica Grubbström
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har avgivits 2020-04-02

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Peter Söderman
Huvudansvarig auktoriserad revisor

Håkan Jonsson
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Västerbottens Museum AB, org.nr 556534-0527

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Västerbottens Museum AB för år 2019.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Västerbottens Museum ABs finansiella ställning per den 31 december 2019 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för Västerbottens Museum AB.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Västerbottens Museum AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Övrig upplysning

Revisionen av årsredovisningen för räkenskapsåret 2018 har utförts av en annan revisor som lämnat en revisionsberättelse daterad 27 mars 2019 med omodifierade uttalanden i Rapport om årsredovisningen.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av årsredovisningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Västerbottens Museum AB för år 2019 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Västerbottens Museum AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att förlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

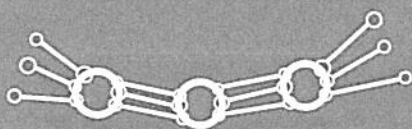
En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av förvaltningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Umeå den 2 april 2020

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Peter Söderman
Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor

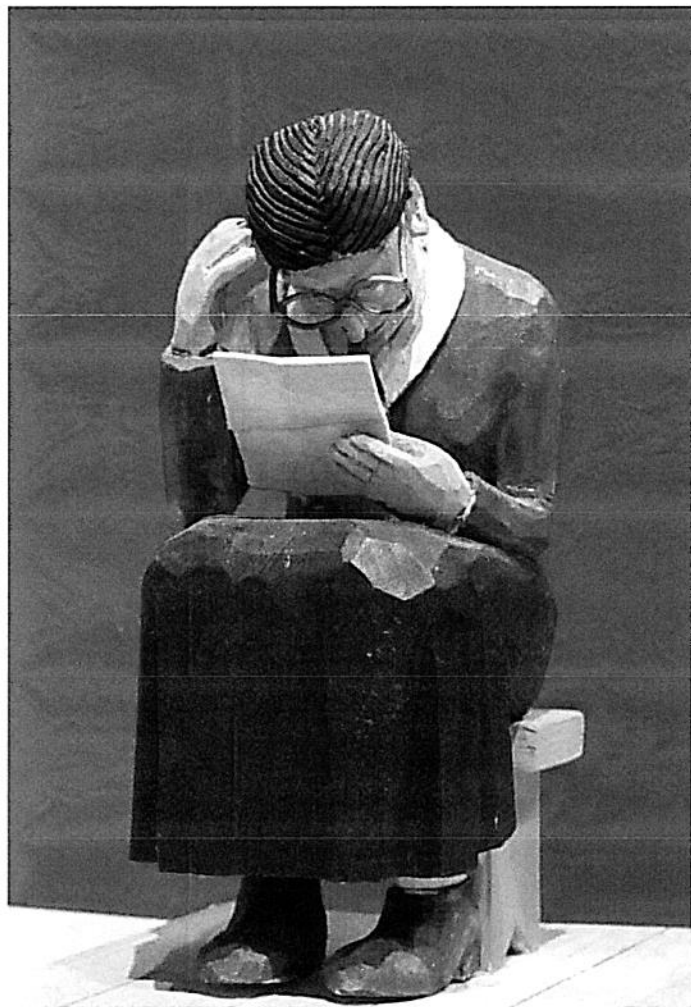
Håkan Jonsson
Auktoriserad revisor

VÄSTERBOTTENS
MUSEUM

RÄKNA MED OSS!

Mål och vision 2020–2023

LÄNSMUSEETS VIKTIGA ROLL

Västerbottens museum är ett av 24 läns museer i Sverige. Tillsammans har läns museerna geografisk täckning över hela landet och kunskap om i stort sett alla platser unika värden i frågor som rör kulturarv. Sedan 1921 har området på Gammlia i Umeå varit utgångspunkt för Västerbottens museums uppdrag att samla, vårda, visa och beforska det regionala kulturarvet – från förhistoriska spår och lämningar till nutida uttryck och idéer. Museet är stolt över uppdraget och den kompetens museet besitter, och arbetar målmedvetet vidare för att visa värdet av ett kulturarv som bevaras och brukas – för de som bor i eller besöker vår region i dag, och för kommande generationer.

Med utgångspunkt i det här mål- och visionsdokumentet tar Västerbottens museum avstamp in i ett nytt årtionde. Det förra tiotålet, för ett hundra år sedan, präglades i stor utsträckning av framtidstro. Historien har dock lärt oss hur snabbt saker kan förändras; inom tio år stod Europa inför en ekonomisk kollaps och motte antidemokratiska strömningar som ledde till krig och diktatur i många länder. Sedan dess har demokratin kunnat återtas och utvecklingen har gått framåt inom många områden. Historien har lärt oss att det är lätt att bli färdig och att glömma. När vi nu står inför ett nytt tiotal med nya samhällsutmaningar borde vi väl vara på vår vakt? Vara bättre på att försvara demokratin, som återigen är hotad i många länder. Kunna stå upp för alla människors lika värde och veta hur vi ska hushålla med resurserna så att de räcker till alla, även i framtiden?

Med åren grumlas dock synfältet och det är lätt att fokusera på det som skänker glädje och resultat i stunden. Och där står vi nu, inför det faktum att antidemokratiska röster återigen höjs som vill inskränka individens rättigheter, och andra som med våld och terror vill ha makt. Vi måste därför säkra våra erfarenheter och lärdomar från tidigare generationer, analysera och säkert också omvärdera – för att kunna fortsätta att göra framsteg i demokratisk anda. För att klara det krävs erfarenhetsärvning och kunskapsöverföring som når breda grupper i samhället och inte stannar vid att vara en uppgift för några få.

Två decennier in på tjugohundratalet är det också ett faktum att digitaliseringen har förändrat våra

levnadsmönster och möjligheter på ett sätt som vi inte ens kunde fantisera om för hundra år sedan. Med utvecklingen har följt stora möjligheter, men också hot och risker. Överordnat både demokrati och digitalisering finns de stora miljömässiga utmaningarna. För planetens överlevnad på lång sikt krävs stort engagemang från alla. Goda avsikter och ambitioner om hållbarhet måste från och med nu manifesteras i praktisk handling.

Västerbottens museum är en del av allt detta. Museet har en unik möjlighet att medverka till kunskapsöverföring och breddade perspektiv. Med utgångspunkt i museets kulturhistoriska arkiv, samlade kunskap och tillgång till mötesplatser är vår uppgift att väva samman historia och nutid utifrån ett regionalt perspektiv. Museet är den kunskapsnod och arena som kan och ska beskriva historiska skeenden så att så många som möjligt kan se samband, orsak och verkan, och dra sina egna slutsatser.

Det återstår områden som museet under kommande fyraårsperiod bara hinner närma sig. Inom fältet hälsa – som i dag inte förknippas med museer i någon större omfattning – finns stora möjligheter att utforska nya arbetsmodeller och bli föremål för forskning om kulturens betydelse, för att längre fram ha en tydlig idé om hur museet kan bidra till ökat välbefinnande.

Av dessa skäl är det hög tid att öka medvetenheten hos såväl allmänhet som politiker om det viktiga arbete som läns museet utför och som gagnar såväl individer på ett personligt plan som hela samhällsapparaten. Genom utredningar och yttranden inom kulturmiljöområdet; som en dragare inom den växande besöksnäringen; som en aktör som stimulerar kulturella näringar och konstnärliga uttryck; som en resurs för skola och integration och inte minst som en plats för återhämtning och rekreation, är Västerbottens museum därför i allra högsta grad en viktig aktör att räkna med i det regionala samhällsbygget.

Anders Lidström
Ordförande i styrelsen för Västerbottens museum

Ulrica Grubbström
Länsmuseichef/VD för Västerbottens museum

FRAMGÅNGSFAKTORER

Västerbottens museum har identifierat ett antal faktorer som påverkar museets möjligheter att fortsätta utvecklas och att kunna bevara, dokumentera, utforska, vårda och levandegöra regionens kulturarv, så som stipuleras i museets ägardirektiv. I dessa framgår också att museet aktivt ska medverka till regionens marknadsföring och tillväxt genom vår kulturhistoriska kompetens.

För att fullfölja uppdraget på ett tillfredsställande sätt gäller vissa grundläggande förutsättningar. Museet är beroende av politiska prioriteringar som främjar museiverksamhet, en stabil ekonomi och tillgång till kompetens för att säkra verksamheten långsiktigt. Faktorer som kan påverka museets verksamhet i en annan riktning är befolkningsminskningen i inlandet och en avsaknad av kulturarvshänsyn i samhällsplaneringen.

Den naturliga långsiktigheten som finns inbyggd i museiuppdraget kan bli lättare att förmedla och få förståelse för under kommande år med draghjälp från den globala hållbarhetsrörelsen. I takt med ökad tillgänglighet till museisamlingar via digitalisering kommer intresset för de fysiska föremålen att öka, vilket kan leda till såväl nya insikter hos enskilda personer som konstnärliga uttryck och innovationer.

Givet en starkare ekonomi har museet goda förutsättningar att fortsätta vara en viktig samhällsbarande aktör i regionen tack vare innehållsrika arkiv och föremålssamlingar, samlad kunskap och väl utbyggda nätverk.

Med ovanstående som utgångspunkter har följande övergripande mål satts upp till och med 2023:

- Mål 1. Säkerställa bevarandet av kulturarvet
- Mål 2. Utveckla nya former för att förmedla kulturarvet
- Mål 3. Framja allas lika möjligheter till kultur och bildning
- Mål 4. Medverka i arbetet med hållbarhet
- Mål 5. Aktivt bidra i regionalt utvecklingsarbete och samhällsbyggnad

Dessa mål återfinns också i Kulturplan för Region Västerbotten för åren 2020–2023. På följande sidor beskrivs mer utförligt vart och ett av dem, följt av ett antal verksamhetsmål.

1 SÄKERSTÄLLA BEVARANDET AV KULTURARVET

En förutsättning för att kunna förstå sin samtid och kunna påverka framtiden, är att det finns en historia ur vilken kunskaper och erfarenheter kan hämtas. Det är museets uppgift att samla historien så brett och mångfacetterat som möjligt.

Länsmuseet har ett ansvar vad gäller att tillhandahålla föremål, arkivhandlingar och kulturhistorisk kompetens inom samlingsförvaltning, kulturmiljö och immateriellt kulturarv, för invånare och besökare till regionen. Museet arbetar oförtrutet vidare i den riktningen kommande år.

Ett av de nationella kulturpolitiska målen pekar särskilt ut främjandet av kulturarv som bevaras, används och utvecklas. Om Västerbottens museum ska kunna uppfylla det målet är en förutsättning funktionella och tillgängliga lokaler för att ta hand om de stora mängder arkivmaterial och fotografier som finns i museet. I dag är samlingarna utspridda och svåra att överblicka för museipersonalen, och i synnerhet för besökarna. Arbetet med att till skapa nya arkivlokaler sker i nära samverkan med andra arkivinstitutioner i länet och i landet. En översyn och åtgärdsplan för lokaler för föremål, textil och arkeologi ska också göras under perioden.

Underhåll och nyttjande av friluftsmuseets byggnader är ett annat prioriterat område fram till 2023. Ett val underhållet och använt friluftsmuseum är av stor vikt för att museet ska vara trovärdigt i kunskapsförmedlingen om kulturarvets värden. Under planperioden ska nya steg tas beträffande digitalisering och digitalt bevarande av kulturarvet.

Genom rådgivning och antikvariska bevarandeinsatser fortsätter arbetet med att värna om länets rika kulturlandskap, i form av byggnads-, forn- och kulturmiljöer.

Mål

- Att beslut och finansiering för nya arkivlokaler för dokument, foto och litteratur finns senast 2023.
- Att museisamlingarna framtidssäkras genom anpassade lokaler, uppordningsinsatser och förbättrad sökbarhet.
- Att den långsiktiga finansieringen för drift och underhåll av friluftsmuseet är säkrad senast 2023.

2 UTVECKLA NYA FORMER FÖR ATT FÖRMEDLA KULTURARVET

I den kulturarvsproposition som antogs av riksdagen 2017 slås fast att kulturarvet ska vara en angelägenhet för alla, att kulturarvsarbetet ska vidga och fördjupa det offentliga samtalet samt främja medskapande och engagemang. Museilagen ger nu stöd för det arbete som redan har pågått under lång tid och som i dag karaktäriserar många museers verksamheter.

Lagen förutsätter också indirekt att museerna själva fortsätter att vidareutveckla mötet med besökarna, vilket Västerbottens museum tar fasta på. Med kunskap om en plats och om sin egen och andras historia ökar förståelsen för människor och miljöer. Att få möjlighet att reflektera över sitt eget ursprung och den plats man befinner sig på är därför angeläget. Det ska man kunna göra både fysiskt i museimiljö och digitalt, oberoende av plats.

I dag är det en brist att museets pedagogiska verksamhet inte har tillgång till en kulturhistorisk basutställning för att på ett överskådligt sätt kunna visa och förklara de strukturer och omständigheter som har format vår region. Arbetet med att skapa en kulturhistorisk basutställning intensifieras därför och det sker i samarbete med andra aktörer i länet. Med stöd från bland andra Nordiskt berättarcentrum i frågor om dramaturgi och scenisk gestaltning vill vi skapa en modern och attraktiv kulturhistorisk utställning.

Friluftsmuseiområdet är prioriterat som arena för förmedling av kunskaper om kulturarv och -miljöer. Arbetet har redan pågått en tid och målet är att under planperioden kunna erbjuda en trygg oas att besöka under årets alla dagar. Genom att arbeta med fysisk tillgänglighet, nya informationssystem och aktivitetsbaserade upplevelser ska området välkomna ännu fler besökare. För att levandegöra området och skapa ett aktivitetscentrum under hela året ska fler aktörer bjudas in att arbeta med kulturhistoriska perspektiv. Länsmuseet är i stor utsträckning beroende av finmaskiga nätverk och goda samarbeten för att kunna verka i hela länet. Samverkan med civilsamhällets aktörer är extra viktigt. Den positiva utveckling som skett de senaste åren ska upprätthållas och helst utvecklas.

Mål

- Att en kulturhistorisk basutställning finns projekterad senast 2023.
- Att minimera tillgänglighetshinder i lokaler och på platser där museet verkar.
- Att öka tillgängligheten till museets utställningar, friluftsmuseum och samlingar.
- Att utveckla nya samarbetsformer och arbetsmetoder för förmedling.

3 FRÄMJA ALLAS LIKA MÖJLIGHETER TILL KULTUR OCH BILDNING

Behovet av offentliga och välkomnande arenor för bildning är stort. Allmänna platser för att diskutera, reflektera och skapa engagemang för samhällsövergripande frågor, och för egen och andras historia, är av central betydelse i en demokrati.

Formandet av framtiden får inte bli en fråga för några få. Tillsammans med bibliotek och andra folkbildande verksamheter svarar museerna för en grundläggande folkbildande infrastruktur.

Västerbottens museum har under en längre tid arbetat metodiskt med inkludering och medskapande, inte minst med de nationella minoriteterna och urfolket samer, samt i nära samarbete med skolformen SFI, svenska för invandrare. De goda erfarenheterna bygger museet vidare på för att fortsätta nå grupper som sällan eller aldrig har kontakt med museet.

Barn och unga är en prioriterad målgrupp i museets ägardirektiv. För att kunna ge alla barn och unga samma möjligheter är därför ett gott och nära samarbete med skolan särskilt viktigt. Omfattande skolprogram erbjuds varje termin både i museets lokaler och på platser runtom i länet. Särskilda insatser ska göras för att etablera relationer med skolor och lärare som hittills inte har upparbetade kontakter med museet.

Museet är en kunskapsorganisation genom att samla, utveckla och förmedla kunskap om kulturarvet. För att stärka denna uppgift utvecklas samarbetet med Umeå universitet under perioden.

Mål

- Att prova nya och utveckla befintliga metoder för ökad inkludering och integration.
- Att i ännu högre grad nå publikgrupper som sällan eller aldrig besöker museet.
- Att öka samverkan med skolor och universitet.

4 MEDVERKA I ARBETET MED HÅLLBARHET

IFN:s ambitiösa överenskommelse om global hållbarhet, Agenda 2030, har ett antal mål för hållbar utveckling definierats. De fyra övergripande målen är att avskaffa extrem fattigdom, minska ojämlikheter och orättvisor, främja fred och rättvisa samt att lösa klimatkrisen, följt av 17 delmål.

Samtliga mål är högt ställda och kräver stort engagemang för att uppnås och varje medlemsland har nu till uppgift att bidra. Självklart tar Västerbottens museum sitt ansvar för att se till att målen nås.

Västerbottens museum vill vara en förebild för andra i frågor om hållbarhet och utgår alltid från ett kulturarvsperspektiv. Inom vissa områden är redan museet en förebild, bland annat inom byggnadsvård och kulturmiljövård, men det finns mycket kvar att göra. Museet ska därför bli bättre på att knyta hållbarhetsmål till verksamhetens olika delar, både internt och externt. Att betona museets väsen – dess DNA – kännetecknas av långsiktighet och uthållighet. Hållbarhetsperspektivet ska från och med nu vara ett horisontellt kriterium i museets verksamhet, precis som jämställdhet, mångfald och tillgänglighet redan är.

Forutsättningarna för att lyckas är goda. Museet har hög kompetens inom kulturmiljövård, byggnadsvård, föremåls- och arkivhantering, pedagogisk förmedling och utställningsteknik. Museets lokaler har relativt hög tillgänglighet för att kunna nå många och friluftsmuseet är en utmärkt arena för att illustrera hållbarhet. Museets nätverk runt om i regionen, bland annat Alla tiders samarbete, Årets Kulturkommun, Årets berättarkommun och Nordiskt berättarcentrum, är lika viktiga arenor som museiområdet i Umeå för att bedriva kunskapsförmedling och tydligt spegla hållbarhetsarbetet.

Mål

- Att formulera fem interna hållbarhetsmål årligen.
- Att prioritera insatser som gynnar social-, miljömässig, ekologisk och ekonomisk hållbarhet.
- Att uppmuntra och ge plats för immateriell kunskap inom kulturarvsområdet.

5 AKTIVT BIDRA I REGIONALT UTVECKLINGSARBETE OCH SAMHÄLLSBYGGNAD

Västerbottens län står under de närmast kommande åren inför en rad stora strukturella förändringar. Befolkningsminskningen i många av inlandskommunerna får betydande konsekvenser i form av minskat skatteunderlag, övergivna gårdar och igenväxta landskap samtidigt som stora investeringar görs i kustkommunerna, inom både näringsliv och infrastruktur. Det ställer särskilda krav även på museet i fråga om utredningar och remissförfaranden. Att värna kulturhistoriskt värdefulla platser, byggnader eller hela områden kan ibland gå stick i stäv med andra intressenters utgångspunkter.

Kulturarvet – och hänsyn till kulturmiljön i synnerhet – är utöver att vara en kraft i sig själv också en viktig komponent i ett samhälle som uppfattas dynamiskt och levande. Museets verksamhet bidrar till starkt samhörighet mellan människor, ett ökat lokalt engagemang, ökad efterfrågan på arbetstillfällen inom kulturmiljö och hantverk, fler anledningar att besöka vår region, samt ett främjande av biologisk mångfald.

Västerbottens museum måste därför i större utsträckning medvetandegöra beslutsfattare om kulturarvets samhällsvärde och hur det bidrar till långsiktig hållbarhet, regional tillväxt och social utveckling. Västerbottens museum ska visa de långsiktiga fördelarna med att värna kulturarvet och konkret visa effekterna av kulturmiljöhänsyn. Detta görs redan i dag genom rådgivning, remissyttranden och utredningar. Och museet ska framgent ta en mer aktiv roll för att bli den självklara aktör i det regionala utvecklingsarbetet och samhällsbyggnad som krävs för att få reella resultat. Museet är en del av den kunskapsbaserade utveckling som har så avgörande betydelse för stadens och regionens utveckling.

Mål

- Att i nära samarbete med länets kommuner ta fram kunskapsunderlag om kulturmiljöer.
- Att finnas i sammanhang där regional utveckling och samhällsbyggnad äger rum.
- Att öka kunskapen om hållbarhetsvärden i kulturarv och kulturmiljöer.
- Att etablera nya former av samarbeten med näringslivet.

Västerbottens museum, Gammlia
Box 3183
903 04 Umeå
090-16 39 00
info@vbm.se
www.vbm.se

Internkontrollplan

År 2020

Antagen 2019-11-08

Grader av risk; låg, mellan och hög

Kontrollområde	Ansvarig	Uppföljning/frekvens	Metod	Rapportering till	Riskbedömning
Ekonomi/administration					
Museets anslag	Styrelse, VD, Agare, stat	Uppföljning sker löpande under året, vid besked från museets olika anslagsgivare om innevarande och kommande års anslagsnivå samt vid budgetarbete för kommande år.	löpande konsekvensanalys, omarbetade budgetar samt framflyttade investeringar i fastigheten och verksamheten	Styrelse, museets verksamheter när ny budget är lagd samt löpande i rapporter till styrelse, ägare, stat samt internt.	Mellan/hög. De senaste årens låga anlagshöjningar följer inte kostnadsutvecklingen varken för varor eller tjänster. Risken är att museet måste minska sin verksamhet till följd av detta. En besvärande och oroande konsekvens för det sedan år 2013 dubbelt så stora museet.
Projektprocessen	Adm chef, VD	uppföljning löpande under 2020	Säkerställa projektprocessen från idé till utvärdering, säkerställa roller och ansvar i olika steg, särskilt m a a ny organisation med delvis nya arbetsgrupper från 1/1 2019	Ledningsgrupp, berörda projektledare, styrelse	Mellan/hög. Brist i rutiner i projektprocessen kan leda till uppstart av projekt med otillräcklig finansiering och/eller brist på medfinansiering i form av medel eller personal. Resultatet kan bli ofullständig måluppfyllelse och/eller ekonomiska minusresultat.
Inköpsprocessen	Adm chef	Uppföljning löpande.	Skriftliga instruktioner, utbildningsmaterial samt ramavtal förmedlas genom internutbildningar m a a ny organisation från 1/1 2019	Samtlig personal som berörs av inköp.	Låg. Upphandlingsförordningen fungerar tillfredsställande redan idag men information till berörda bör ske mer frekvent
Bolagsordning	Agare, Styrelse, VD	Under år 2020	Agarnas översyn av bolagsordningen följs av museets styrelse och VD avseende ev. förändringar som kan knytas till kommunallagen vad gäller den kommunala kompetensen	Styrelse, VD	Mellan/hög. Om museets bolagsordning förändras så att samtliga principer som regleras i kommunallagen skrivs in kommer det att få konsekvenser för länsmuseum att fullgöra uppdraget som länsmuseum särskilt avseende lokaliseringsprincipen.

Kontrollområde	Ansvarig	Uppföljning/frekvens	Metod	Rapportering till	Riskbedömning
Fastighet					
Underhållsplan för bolagets fastigheter	Fastighetsingenjör, avdelningschef Besöksmålet samt adm chef	löpande under året	Underhållsplan för byggnaderna finns för 15 år framåt men behöver kompletteras och digitaliseras. En markvårdsplan inkluderas i underhållsplanen.	VD, styrelse	Låg/mellan. Bolagets fastigheter är i relativt gott skick men ombyggnationen som färdigställdes 2013. Att komplettera underhållsplanen med en markvårdsplan skapar dock bättre överblick och möjlighet till långsiktig planering.
Ökad tillgänglighet till museets verksamheter	Tillgänglighetsgruppen, VD	Uppdaterad tillgänglighetsplan klar senhösten 2018. Följs upp löpande.	Uppdaterad Tillgänglighetsplan samt ansökningar om tillgänglighetsanpassningar på friluftsmuseiområdet inför öppningen 2021	Styrelse, Region Västerbotten/Kulturrådet	Låg/mellan
Bolagets uppdrag avseende stiftelsens byggnader	VD, avdelningschef Besöksmålet, adm chef, fastighetsingenjör, projektledare	Löpande uppföljning av renoveringsarbetet på stiftelsens kulturhistoriska byggnader på Gamlia	Renovering enligt treårig plan, upparbeta långsiktig underhållsplan samt fortsatt verka för en långsiktig finansiering av löpande underhåll.	Styrelse, museets ägare	Mellan. Bolaget kan med de extra anslag som beviljades 2018 klara planerad akut renovering av 12 av Gamlia 39 byggnader. För att undvika framtida problem krävs dock löpande underhåll med utökad driftsbudget.

Kontrollområde	Ansvarig	Uppföljning/frekvens	Metod	Rapportering till	Riskbedömning
Personal					
Arbetsmiljö	VD, avdelningschefer, fackliga ombud, huvudskyddsombud	Löpande under året samt vid det årliga skyddskommittémötet i november.	Skyddsronder, systematiskt arbetsmiljöarbete enligt upprättad handlingsplan samt arbetsmiljöhandbok. Fler riskanalyser särskilt i falt	Samverkansgrupp, personal via avdelningsmöten och månadsmöten samt för styrelsen i förekommande fall.	Låg/mellan/hög. I handlingsplanen för arbetsmiljö är åtgärderna prioriterade efter grad av risk där åtgärder med hög risk prioriteras först.
Bisysslor	VD och avdelningschefer	Färdigställs under 2020	Ta fram en policy avseende bisysslor	styrelsen, personalen	Låg. Behövs ett förtydligande för att beskriva vad en bisyssla är och vad som gäller
Tjänsteresor	VD, avdelningschefer	Färdigställs under 2020	Ta fram en policy avseende tjänsteresor	styrelsen, personalen	Låg/mellan. Maa av museets geografiska läge i Sverige reser många i museets personal rätt ofta i arbetet. Det behövs riktlinjer för tjänsteresor, i första hand ur ett hållbarhetsperspektiv.
Utgallrat material från museets verksamhet (gäller ej samlingar)	VD, avdelningschefer	Färdigställs under 2020	Ta fram riktlinjer för hur museet ska gå till väga när överblivna möbler och annat material ska gallras bort.	personalen	Låg. Behövs dock riktlinjer för om, hur och när material kan erbjudas museets personal.
Användning av tjänstebilar och företagskort	VD, avdelningschefer	Färdigställs under 2020	Ta fram tydligare rutiner för användningen av museets tjänstebilar med tillhörande tankkort samt övriga företagskort	personalen	Låg/mellan. Om tydliga rutiner saknas finns en risk att bilar och kort används felaktigt.

Kontrollområde	Ansvarig	Uppföljning/frekvens	Metod	Rapportering till	Riskbedömning
Säkerhet					
Avtal	Ledningsgrupp, adm chef, VD	Fortsatt genomgång 2020	Genomgång av befintliga avtal inom samtliga verksamhetsområden, tillägg av avtal där sådana saknas. Upprätta rutiner för avtalsskrivning.	VD, styrelse	Låg/mellan. Risk för fördröjning och tvister i projekt och verksamheter om avtal är otydliga eller saknas.
Incidentrapportering	adm chef, VD	Följs upp löpande med anledning av implementeringen av den nya dataskyddsförordningen	Upparbetade rutiner och stödande dokument för incidentrapportering kopplade till IT kvarstår.	Ledningsgrupp, personal och styrelse	Låg/mellan. Vissa rutiner finns redan implementerade. Dock behövs en anpassning till den nya förordningen samt uppföljande arbete med rutiner.
Museets servermiljö	IT-tekniker, fastighetsingenjör, ledningsgrupp	Löpande under året	Uppdaterad servermiljö samt inventering av brandskydd	ledningsgrupp	Låg/mellan. Risk för att museet samt Sofieanvändare i Sverige förlorar digitalt material om servermiljön inte är uppdaterad

Granskningsrapport

Till fullmäktige i Umeå kommun

Till årsstämman i Västerbottens museum AB

org.nr. 556534-0527

VÄSTERBOTTENS MUSEUM			
2020 -03- 27			
Dir	329/20	Av	Stab
Handl			Arvi
Övrigt	01		

Jag av fullmäktige i Umeå kommun utsedd lekmannarevisor, har granskat Västerbottens museum AB:s verksamhet. Jag har biträtt av Ernst & Young AB och KPMG i min granskning.

Styrelse och VD svarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Lekmannarevisorernas ansvar är att granska verksamhet och kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits i enlighet med fullmäktiges uppdrag.

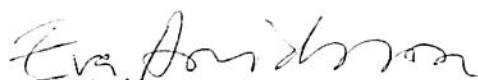
Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen, kommunens revisionsreglemente och god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Under året har en särskild granskning genomförts om företagets bolagsordning. Granskningen har redovisats i en separat revisionsrapport som har sänts till bolagets styrelse. Jag har även träffat bolagets ledning och gått igenom väsentliga frågor i syfte att bedöma om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, samt bedöma huruvida den interna kontrollen är tillräcklig. Jag har genomläst styrelseprotokoll och andra väsentliga ledningsdokument samt årsredovisningen för 2019. Jag har träffat den auktoriserade revisorn i bolaget för att stämma av våra respektive granskningsinsatser och resultatet av dessa.

Enligt kommunallagen 2 kap 3 § ska kommuner behandla sina medlemmar lika, om det inte finns sakliga skäl för något annat. Denna paragraf uttrycker den så kallade likställighetsprincipen. Det är min bedömning att Västerbottens museum AB inte har visat att denna likställighetsprincip uppfylls fullt ut i hela verksamheten då bolaget antagit ett principbeslut att alla som hyr lokalen Helena Elisabeth måste använda sig av Svenska Kyrkans (SK) ritualer under hyrestiden. Detta innebär att endast medlemmar i SK kan komma ifråga som hyresgäster, f.n. drygt 50% av befolkningen i Umeå kommun.

Med undantag för ovanstående notering är det min bedömning att bolagets verksamhet har sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Jag bedömer därtill att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Umeå i mars 2020

Eva Arvidsson
Lekmannarevisor

§ 146

Bolagsdialog Västerbottens museum AB 2020

Dnr: RUN 314-2020

Arbetsutskottets förslag till beslut

Regionala utvecklingsnämnden tackar för informationen och genomförd dialog.

Regionala utvecklingsnämnden överlämnar den information som framkommit i samband med genomförd bolagsdialog till regionstyrelsen. Regionala utvecklingsnämnden föreslår regionstyrelsen att inarbeta instruktioner till regionens hel- och delägda bolag i de anvisningar om uppföljning som upprättas inför år 2021.

Ärendebeskrivning

Regionstyrelsen ansvarar för att ha uppsikt över bolagens verksamhet, så kallad uppsiktsplikt. I enlighet med det reviderade reglementet för regionala utvecklingsnämnden, ska nämnden bistå regionstyrelsen i ärendeberedningen av styrelsens övergripande samt förstärkta uppsiktsplikt över bolag.

Uppdraget innefattar att följa upp om bolagen bedriver sin verksamhet i enlighet med uppdraget, övervaka att målen för verksamheten uppnås samt att ha en fortlöpande uppsikt av bolagens verksamhet och ekonomi. Den interna kontrollen följs upp för att säkerställa att verksamheten är ändamålsenlig och kostnadseffektiv samt att det finns system och rutiner och att de fungerar på avsett vis.

Som ett led i uppsiktsplikten kallas huvudparten av Region Västerbottens hel- och delägda bolag till den regionala utvecklingsnämndens sammanträden under hösten 2020 för dialog. Bolagsdialogerna genomförs vid detta sammanträde samt vid regionala utvecklingsnämndens sammanträde den 2 december.

Dialogen utgår ifrån ägardirektiven och omfattar uppfyllelse av uppdrag och mål, visioner och utmaningar, väsentliga risker och frågor av större vikt.

Skriftlig dokumentation har begärts in som underlag för dialogen:

- Årsredovisning
- Verksamhetsplan inklusive finansiella mål
- Internkontrollplan för innevarande år
- Internkontrollplan för kommande år
- Rapport internkontrolluppföljning föregående år
- Intyg/protokoll som visar på att bolagets styrelse prövat och intygar att den verksamhet som bedrivits inom bolaget, har bedrivits i enlighet med fastställt kommunalt ändamål och inom ramen för de kommunala befogenheterna
- Om förändring skett i bolagsuppgifter- utdrag från Bolagsverket

Av lekmanrevisionens granskningsrapport framgår att en särskild granskning genomförts under året om museets bolagsordning, som överlämnats till bolagets styrelse. I lekmanrevisionens granskningsrapport framgår vidare att man bedömt att Västerbottens museum AB inte iakttagit likställighetsprincipen fullt ut, då bolaget antagit ett principbeslut om att alla som hyr lokalen Helena Elisabeth måste använda sig av Svenska Kyrkans ritualer under hyrestiden.

En kvalitativ översyn av styrande dokument för de kulturbolag där Region Västerbotten har en ägarandel har inletts.

Beslutsunderlag

Ägardirektiv, bolagsordning och aktieägaravtal Västerbottens museum AB

Samlingsdokument Västerbottens museum AB

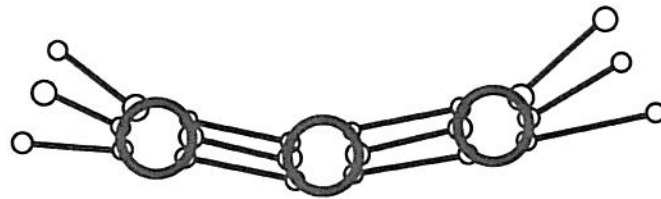
Lekmanrevisionens granskningsrapport för år 2019

Beslutsexpediering

Regionstyrelsen (regionstyrelsen@regionvasterbotten.se)

Jan Öström, ekonomidirektör

Carl-Axel Persson, regionjurist

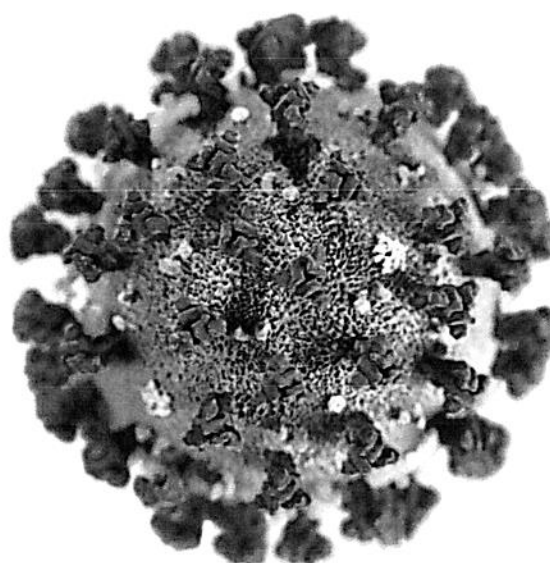

VÄSTERBOTTENS MUSEUM

- ✓ Museet och Coronapandemin
- ✓ Måluppfyllelse
- ✓ Museets visioner och utmaningar
- ✓ Ekonomiska behov 2021 -

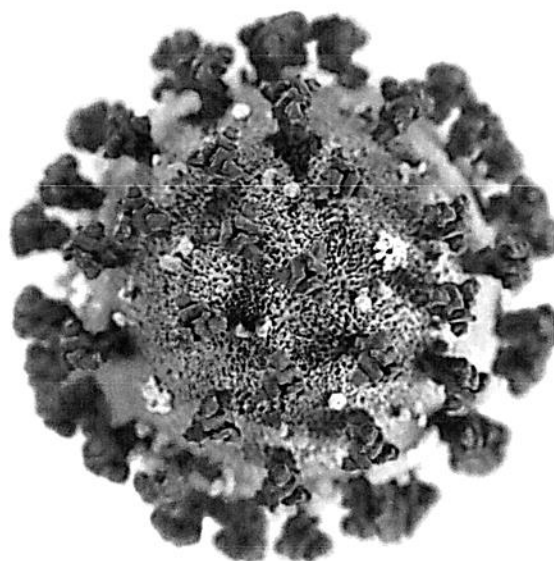
Museet och Coronapandemin

- Museet stängt under 4,5 månader
- Öppnade åter den 18 augusti
- Anpassningar i museet som besöksmål
- Anpassningar i museet som arbetsplats

Ekonomiska konsekvenser av Coronapandemin

- Intäktsbortfall 2,4 miljoner
- Lägre kostnad för inställd och framskjuten verksamhet
- Ökade kostnader för Coronaanpassningar
- Ökade kostnader 2021-2022 till följd av Coronapandemin.
- Nationellt arbete för ökade statliga medel

Uppdrag i museets ägardirektiv - utdrag

Utveckla, förnya, levandegöra och öka tillgängligheten till länets kulturarv, konst och konsthantverk

Främja möten mellan olika kulturer och världar samt återspegla mångfalden i regionens historia, nutid och framtid

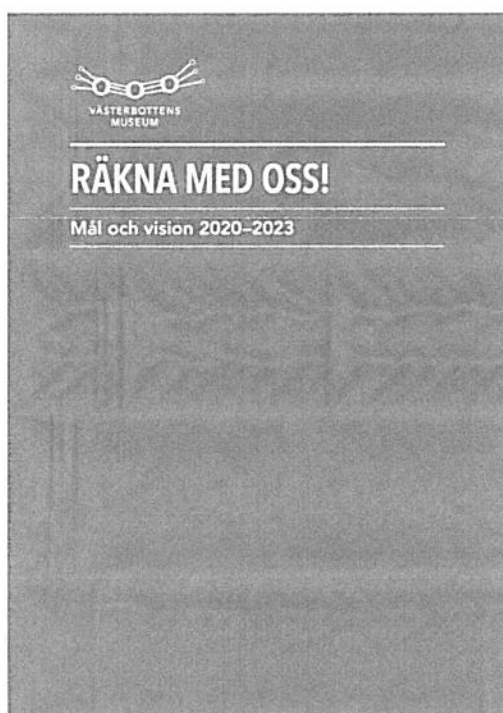
Utveckla museet som besöksmål

Samverka med många aktörer

Utveckla Sune Jonssons centrum för dokumentärfotografi till att bli av internationellt intresse

Ta tillvara och utveckla nätverk sedan kulturhuvudstadsåret 2014

Mål 2020 - 2023

Mål 1.
Säkerställa bevarandet av kulturarvet

Mål 2.
Utveckla nya former för att förmedla kulturarvet

Mål 3.
Främja allas lika möjligheter till kultur och bildning

Mål 4.
Medverka i arbetet med hållbarhet

Mål 5.
Aktivt bidra i regionalt utvecklingsarbete och samhällsbyggnad

Måluppfyllelse...trots allt

Utveckla museet som besöksmål

Stora delar av området är dränerat för att undvika framtida fukt och skador på hus och mark

Huvudbyggnaden - Wallmarksgården är helrenoverad och numera uppvärmt

Fokus Gammlia

Många Coronapandemin fick museets egen personal nya arbetsuppgifter och renoverade bland annat 32 fönster, målade fasader, genomförde markvård mm!

Nytt har mött
gammalt på många
byggnader

Utveckla, förnya, levandegöra och öka tillgängligheten till länets kulturarv, konst och konsthantverk

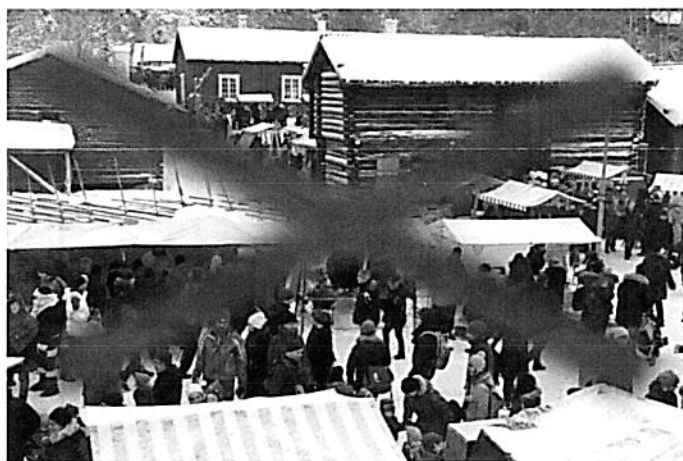
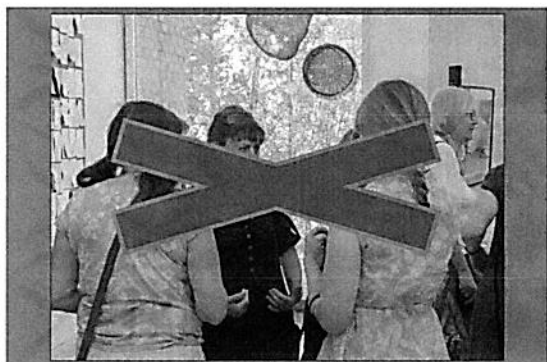

Digital närvaro

- VBM play
- Facebook
- Filmat istället för visat

Dock mindre fysisk tillgänglighet samt inställda större evenemang

Inga öppna vernissager eller publika program

Ingen Julmarknad

Främja möten mellan olika kulturer och världar
samt återspegla mångfalden i regionens historia, nutid och framtid

Satsningen på samverkan med
nationella minoriteter resulterade i
en vandringsutställning samt delvis
genomförda minoritetsdagar

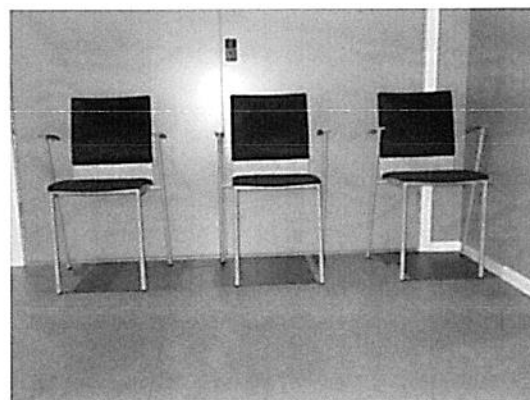
Återbördande av mänskliga
kvarlevor till Tärna

Barn och Unga

Egenproducerade utställningar riktade till barn

Trygga platser

Arkiv och museum i samverkan

Förstudie om framtida nya arkiv – samverkan mellan arkiv och museum

Mål som förstudien har svarat på:

1. beskriva problembilden för arkiven
2. föreslå lösningar i gemensamma lokaler
3. fortsatt samverkan – hur kan den se ut?
4. beskriva arbetsmetoder att utveckla för insamling, dialog, förmedling, delaktighet och medskapande.

Under 2020 – 2021 Gemensamt projekt med medel från Postkodlotteriet –
Det demokratiska arkivet

På lågfart men dock...

Samverkan mellan Länets kulturaktörer och kulturinstitutioner – särskilt inom ramen för Årets kulturkommun i Västerbotten

Storuman avslutad och
Robertsfors påbörjad!

- Kulturdebatt
- Invigning
- Coronasäkrade
programaktiviteter

Museets visioner

Utveckla Gammlia som besöksmål.....

Gammlia är en oas med potential som utgör en del i länets tillväxt och i Stadslidens utveckling. Gammlia är en plats för möten och för bred **samverkan med kulturella och kreativa näringar.**

Visionen är att kunna **levandegöra** område året runt, utgöra en förebild för byggnadsvård och hållbarhet med både självinstruerande aktiviteter, event och program

För det krävs renoverade byggnader och **ökad tillgänglighet.**

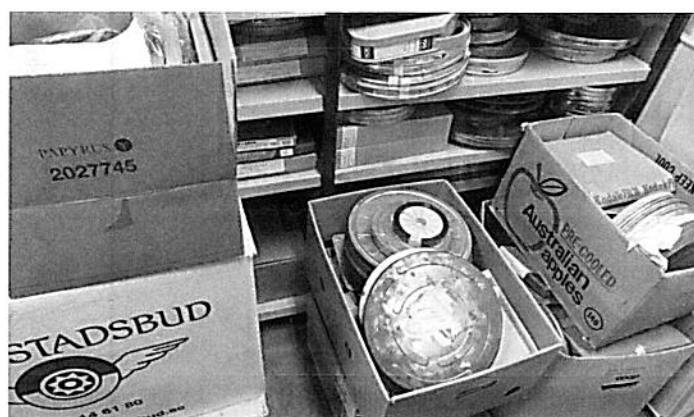
Vi är en god bit på väg men behöver en **långsiktig underhållsbudget** för att klara uppdraget framöver

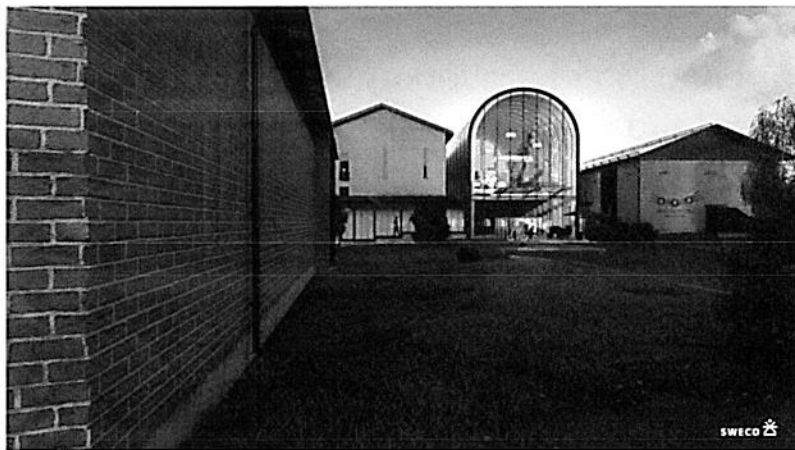
Nya arkiv på Västerbottens museum.....

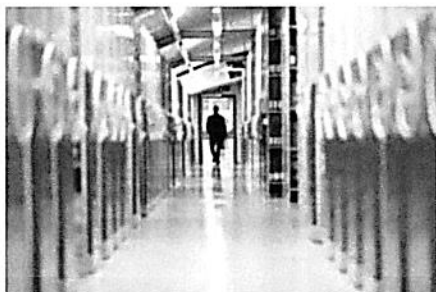
Visionen är att i samverkan med andra arkiv gå från detta scenario.....

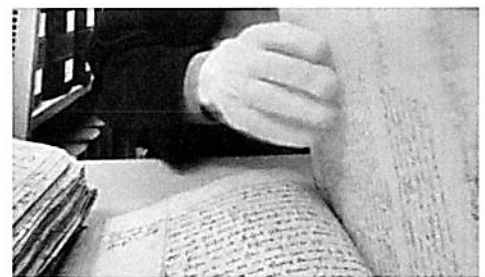
...och kanske till detta!

uppordnat
väl bevarat
tillgängligt

publikt och
forskningsbart

Museets utmaningar

- ✓ Klara driften av både verksamhet och bolagets fastigheter i det sedan 2013 dubbelt så stora museet
- ✓ Klara det långsiktiga samlingsuppdraget inkl. arkivsituationen
- ✓ Underhålla och utveckla friluftsmuseiområdet
- ✓ Möta de publika förväntningar som finns
- ✓ Vara en god arbetsplats – kunna behålla personal samt klara kompetensförsörjningen i framtiden

Ansökan om anslagshöjning 2021 som det presenterade i våras

- 3 % uppräknning på 2020 års driftsanslag.

Särskilda äskanden att fördela mellan ägarna

- Ökat driftsanslag om 255 000 för ökade pensionskostnader från år 2021 och framåt.
- Engångsanslag år 2021 om 300 000 för arbetsmiljöåtgärder i arkiv.

Behov från år 2022:

Ökat driftsanslag för långsiktigt fastighetsunderhåll på Friluftsmuseet Gammlia om 800 000 kr.

Därtill:

Ökade medel från KSM via Region Västerbotten enligt de extra stöd som tillfaller den regionala kulturen, enligt tidigare inlämnad rapport

Tack för oss

Anders Lidström
Ordförande

Ulrica Grubbström
VD/Länsmuseichef

info@vbm.se
www.vbm.se